

ผลการศึกษา

๑. ข้อมูลเบื้องต้น

๑. อายุ

ตารางที่ ๑

อายุของผู้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	๒๐ - ๒๕ ปี	๑๔	๒.๘๐
๒	๒๖ - ๓๐ ปี	๖๓	๑๒.๖๐
๓	๓๑ - ๓๕ ปี	๖๖	๑๓.๒๐
๔	๓๖ - ๔๐ ปี	๘๒	๑๖.๔๐
๕	๔๑ - ๔๕ ปี	๗๑	๑๔.๒๐
๖	๔๖ - ๕๐ ปี	๘๗	๑๗.๔๐
๗	๕๑ - ๕๕ ปี	๖๕	๑๓.๐๐
๘	๕๖ - ๖๐ ปี	๕๒	๑๐.๔๐
	รวม	๕๐๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ เมื่อจัดกลุ่มตามช่วงอายุแล้วจะเห็นได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ มีอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๐ ปี มากที่สุด คือมีจำนวนทั้งสิ้น ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๐ นับว่ามีอายุค่อนข้างสูงพอสมควร ส่วนอายุน้อยที่สุดระหว่าง ๒๐ - ๒๕ ปี มี ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๐ และอายุมากที่สุด คือใกล้เกษียณมีจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๐ อายุเฉลี่ยของตำแหน่งปลัดอำเภอนี้ประมาณ ๔๕ ปี คือมีผู้ตอบที่มีอายุ

ตั้งแต่ ๔๕ ปีลงไป มีประมาณร้อยละ ๕๕.๒๐ ผู้ตอบที่มีอายุเกิน ๔๕ ปีขึ้นไปมีประมาณ ร้อยละ ๔๐.๘๐ จึงเห็นได้ว่า โดยส่วนรวมผู้ที่ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอนี้ ยังมีโอกาส กว้างหน้าต่อไปอีกพอสมควร

๒. การนับถือศาสนา

ตารางที่ ๒

การนับถือศาสนา

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ศาสนาพุทธ	๔๗๖	๕๕.๒๐
๒	ศาสนาอิสลาม	๒๓	๔.๖๐
๓	ศาสนาคริสต์	๑	.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนมากเป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ คือ มีจำนวน ๔๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๐ ศาสนาอิสลาม จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๐ และศาสนาคริสต์ มีเพียง ๑ คน คิดเป็นร้อยละ .๒๐

๓. การศึกษา

ตารางที่ ๓

การศึกษา

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๘)	ร้อยละ
๑	ม. ๖	๓๐๒	๖๐.๕๐
๒	ม. ๕	๒๕	๕.๕๐
๓	อนุปริญญา	๓	.๖๐
๔	ปริญญาตรี	๑๕๓	๒๘.๖๓
๕	ปริญญาโท	๑๑	๒.๒๐
๖	อื่น ๆ	๑๓	๓.๕๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ คือ มีจำนวน ๓๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๐ รองลงมาได้แก่ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรี จำนวน ๑๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๓ สำเร็จเตรียมอุดมศึกษา ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๐ สำหรับระดับปริญญาโทมีผู้สำเร็จเพียง ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๐ ส่วนสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ มี ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๐ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาเทียบเท่าระดับ ม.๖ จำนวน ๑๒ คน สำเร็จวุฒิมหาครู ๓ คน และสำเร็จเนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) จำนวน ๒ คน

๔. ระยะเวลาบริหารราชการในกรมการปกครอง

ตารางที่ ๔

ระยะเวลาบริหารราชการในกรมการปกครอง

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	๓ เดือนขึ้นไป	๒๓	๔.๖๐
๒	๑ - ๑๐ ปี	๑๕๕	๓๑.๐๐
๓	๑๑ - ๒๐ ปี	๑๓๔	๒๖.๘๐
๔	๒๑ - ๓๐ ปี	๕๓	๑๐.๖๐
๕	๓๑ - ๔๐ ปี	๕๔	๑๐.๘๐
๖	๔๑ ปีขึ้นไป	๑	.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการพิจารณาในตารางที่ ๔ นี้จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอในภาคใต้ ได้รับราชการสังกัดกรมการปกครองมาแล้ว อายุราชการระหว่าง ๑-๑๐ ปี มีมากที่สุด คือ ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๐ ที่มีน้อยที่สุดคืออายุราชการ ๔๑ ปีขึ้นไป มี ๑ คน คิดเป็นร้อยละ .๒๐ ถัดไปก็อายุราชการตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงปี มีอยู่ ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๐ สรุปได้ว่า ระยะเวลาบริหารราชการสังกัดกรมการปกครองของปลัดอำเภอในภาคใต้ อายุราชการตั้งแต่ ๑-๑๐ ปี มีจำนวนปลัดอำเภอมากที่สุด

๕. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอ

ตารางที่ ๕

อายุเวลาที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นปลัดอำเภอ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	๓ เดือน ขึ้นไป	๕๕	๑๑.๐๐
๒	๑ - ๕ ปี	๑๕๔	๓๑.๘๐
๓	๖ - ๑๐ ปี	๑๕๐	๓๐.๐๐
๔	๑๑ - ๑๕ ปี	๑๒	๒.๔๐
๕	๑๖ - ๒๐ ปี	๕๗	๑๑.๔๐
๖	๒๑ - ๒๕ ปี	๒๘	๕.๖๐
๗	๒๖ - ๓๐ ปี	๒๐	๔.๐๐
๘	๓๑ - ๓๕ ปี	๑๖	๓.๒๐
๙	๓๖ - ๔๐ ปี	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตามตารางที่ ๕ แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้นำได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอมาแล้ว พวกที่ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอช่วง ๑-๕ ปีมีมากที่สุด คือจำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๐ เป็นปลัดอำเภอมาแล้วระหว่าง ๓๖-๔๐ ปี มีน้อยที่สุด คือมีเพียง ๓ คน คิดเป็นร้อยละ .๖๐ ส่วนพวกที่เป็นปลัดอำเภอตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งปี มีจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๐ จากตารางจะเห็นได้ว่า บุคคลกลุ่มนี้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอมาแล้วช่วง ๑-๑๐ ปี

มีมากที่สุด คือจำนวน ๓๐๘ คน ในจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น ๕๐๐ คน ซึ่งเป็นส่วนเกินทำให้
ทราบความคิดเห็นในการวิจัยครั้งนี้ถูกต้องยิ่งขึ้น เพราะมีผู้แต่งงานปลัดอำเภอมานานเป็น
จำนวนมาก

๖. สถานภาพทางครอบครัว

ตารางที่ ๖

สถานภาพทางครอบครัว

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เป็นโสด	๖๒	๑๒.๔๐
๒	แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน	๓๗๕	๗๕.๐๐
๓	แต่งงานแล้วแต่แยกกันอยู่	๕๘	๑๑.๖๐
๔	หย่าหรือเลิกกัน	๕	๑.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางนี้ ทำให้ทราบว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่แต่งงานแล้ว
อยู่ด้วยกัน คือมีจำนวนร้อยละ ๗๕.๐๐ ส่วนที่แยกกันอยู่มีเพียงร้อยละ ๑๑.๖๐ ซึ่งอาจจะ
เนื่องจากภรรยาประกอบอาชีพค้าขาย และไม่สามารถโยกย้ายติดตามไปอยู่ในสถานที่เดียวกัน
กันได้ หรือภรรยาต้องคอยดูแลบุตรเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน ส่วนที่แต่งงานแล้วหย่า
หรือเลิกกันมีเพียงร้อยละ ๑.๐๐ เท่านั้น ที่ยังเป็นโสดมีอยู่ร้อยละ ๑๒.๔๐ สรุปแล้วที่
ยังเป็นโสดมีอยู่น้อย ส่วนใหญ่นานชีวิตการมีครอบครัวแล้ว คือมีถึงร้อยละ ๘๗.๖๐

๗. จำนวนบุตร

ตารางที่ ๗

จำนวนบุตร

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	มีบุตร ๑ คน	๓๘	๗.๘๐
๒	มีบุตร ๒ คน	๒๕	๕.๐๐
๓	มีบุตร ๓ คน	๓๖	๗.๒๐
๔	มีบุตร ๔ คน	๓๘	๗.๖๐
๕	มีบุตร ๕ คน	๔๕	๙.๐๐
๖	มีบุตรมากกว่า ๕ คน	๕๕	๑๑.๐๐
๗	ไม่มีบุตร	๑๐๑	๒๐.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๗ แสดงว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ มีบุตรมากกว่า ๕ คน อยู่เป็นจำนวนมากที่สุดร้อยละ ๑๑.๐๐ ซึ่งมีภาระที่จะต้องเลี้ยงดูบุตร ตลอดจนการส่งเสียให้ได้รับการศึกษา จึงมีผลกระทบกระเทือนต่อฐานะเศรษฐกิจครอบครัวไม่มากนักเลย ส่วนผู้ที่ยังไม่มีบุตร ที่มีอยู่จำนวนร้อยละ ๒๐.๒๐ นั้น อาจรวมไปถึงผู้ที่ยังเป็นโสดอยู่ด้วย สรุปแล้วจำนวนผู้ที่มีบุตรแล้วประมาณร้อยละ ๗๙.๘๐

๘. ภูมิลำเนาเดิม

ตารางที่ ๘

ภูมิลำเนาเดิม

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ภาคเหนือ	๑	.๒๐
๒	ภาคใต้	๔๕๘	๙๑.๖๐
๓	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓	.๖๐
๔	ภาคกลาง	๓๖	๗.๒๐
๕	ภาคตะวันออก	๒	.๔๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางนี้แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ คือมีถึงร้อยละ ๙๑.๖๐ ส่วนภาคอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ ๘.๔๐ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในค่านิยมปฏิบัติราชการ การติดต่อประสานงานกับประชาชน เพราะส่วนมากเป็นคนภาคเดียวกัน มีความเป็นอยู่ การพูดจาอย่างเดียวกัน

๕. ประสพการณก่อนเข้ารับราชการกรมการปกครอง

ตารางที่ ๕

ประสพการณในคานการทํางานก่อนเข้ารับราชการกรมการปกครอง

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ไม่เคยทํางานที่อื่นมาก่อนเลย	๒๒๘	๔๕.๖๐
๒	เคยทํางานที่อื่นมาก่อนคือ		
	- รับราชการ	๑๕๑	๓๘.๒๐
	- รัฐวิสาหกิจ	๘	๑.๖๐
	- บริษัทเอกชน	๑๕	๓.๘๐
	- พนักงานเทศบาล	๑๓	๒.๖๐
	- ทํางานธนาคาร	๔	.๘๐
	- ประกอบอาชีพส่วนตัว	๓๗	๗.๔๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่ก่อนที่จะเข้ารับราชการสังกัดกรมการปกครอง มีประสพการณในคานการทํางานทั้งในทางราชการ งานรัฐวิสาหกิจ เอกชนและงานส่วนตัวมาแล้วคือมีประมาณร้อยละ ๕๔.๔๐ ส่วนผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติตงานที่อื่นมาก่อนเลย ก็มีจำนวนไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก คือมีร้อยละ ๔๕.๖๐ นับได้ว่าส่วนใหญ่มีประสพการณในการทํางานมาก่อนที่จะมาเข้ารับราชการสังกัดกรมการปกครอง

๑๐. ฐานะทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ ๑๐

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ดีมาก	๓	.๖๐
๒	ดี	๓๓	๖.๖๐
๓	ปานกลาง	๔๑๐	๘๒.๐๐
๔	ไม่ดี	๕๔	๑๐.๘๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

แสดงว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ส่วนใหญ่ มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง คือร้อยละ ๘๒.๐๐ ชั้นดีมีเพียงร้อยละ ๖.๖๐ และดีมากมีอยู่เพียงร้อยละ .๖๐ เท่านั้น ส่วนฐานะไม่ดีมีอยู่ร้อยละ ๑๐.๘๐ ที่มีฐานะปานกลางเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากข้าราชการส่วนมากไม่ค่อยมีรายได้พิเศษ มีเพียงเงินเดือนที่เป็นรายได้แน่นอนประกอบกับส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว ดังปรากฏในตารางที่ ๖ จึงมีการระดมเงินจี้ครอบครัวและการศึกษาของบุตร จึงไม่มีส่วนเหลือมาให้มีฐานะดีหรือดีมากได้

สรุป

จากแบบสอบถามจำนวน ๕๐๐ คน ในเรื่องข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับปลัดอำเภอ ในภาคใต้ทำให้ทราบได้ว่า อายุโดยเฉลี่ยของผู้ตอบประมาณ ๔๕ ปี นับถือศาสนาพุทธ การศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๖ (เทียบเท่า มศ.๓ ในปัจจุบัน) รับราชการสังกัดกรมการปกครองมาไม่เกิน ๑๐ ปีมากที่สุด และดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอมาแล้วโดยเฉลี่ยประมาณไม่เกิน ๑๐ ปีมากที่สุดด้วย สภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน จำนวนบุตรส่วนมากมีเกินกว่า ๕ คน ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนภาคใต้ ก่อนเข้ารับราชการสังกัดกรมการปกครอง ได้เคยทำงานจากที่อื่นมาก่อนแล้ว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในชั้นปานกลาง

๒. ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะ๑. ผลการวิจัยเกี่ยวกับด้านความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย

การปฏิบัติราชการหรือการทำงานที่ดี ย่อมจะต้องมีการแบ่งแยกงานกันทำ ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสัดส่วน ทั้งนี้ เพื่อให้งานได้ผลและสำเร็จรวดเร็วไปอย่างรวดเร็ว ในการบริหารงานราชการย่อมมีผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติบังคับบัญชา เพื่อร่วมกันปฏิบัติงาน เพราะบุคคลคนเดียวจะทำงานให้สำเร็จลงได้ทุกอย่าง โดยไม่ให้บุคคลอื่นช่วยเหลือทำนั้น เป็นสิ่งเป็นไปได้ เนื่องจากเหตุที่ว่าความสามารถของมนุษย์มีอยู่จำนวนจำกัด งานที่บุคคลต้องปฏิบัติรับผิดชอบย่อมมีอิทธิพลต่อผู้ปฏิบัติไม่มากนักน้อย ซึ่งย่อมจะแสดงออกได้ในทางค่านผลผลิตผลงาน โดยทั่วไปหากบุคคลมีความพึงพอใจในงานที่กระทำ ผลงานมักจะออกมาดี ซึ่งในที่นี้เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติของปลัดอำเภอในภาคใต้ว่า มีเป็นประการใด ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะได้วัดถึงความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย ความพึงพอใจในงานและความมีอิสระในการใช้

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังปรากฏผลจากการรวบรวมในแบบสอบถาม
ได้ดังนี้คือ

๑) ความรู้สึกเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

จากการที่ได้สอบถามความรู้สึกของปลัดอำเภอในภาคใต้เกี่ยวกับ
งานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ และรับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๑

ความรู้สึกเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

คำถาม: งานในแผนกของที่ท่านทำการปกครองอำเภอซึ่งท่านได้รับมอบหมายจาก
นายอำเภอเป็นผู้ปฏิบัติรับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน ตรงกับความชำนาญนิสัยใจคอและความ
ต้องการของท่านหรือไม่

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ตรงกับความต้องการ	๓๘๕	๗๘.๐๐
๒	ไม่ตรงกับความต้องการ	๑๐๕	๒๑.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จะเห็นว่าเมื่อสอบถามความรู้สึกเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ
รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบันว่า ตรงกับความชำนาญนิสัยใจคอและความต้องการของผู้ตอบ
หรือไม่ ผู้ตอบส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๗๘.๐๐ มีความเห็นตรงกับความต้องการ ส่วน
ที่มีความเห็นว่า ไม่ตรงกับความต้องการมีเพียงร้อยละ ๒๑.๐๐ เท่านั้น แสดงให้เห็น
ว่า ได้รับมอบหมายการงานที่ให้ปฏิบัติตรงกับความต้องการ เป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ ๑๒

ความรู้สึกในด้านการต้องการ เปลี่ยนงาน

คำถาม: ท่านอยากปฏิบัติงานในแผนกที่รับผิดชอบนี้ต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่รู้สึก
เกิดความเบื่อหน่าย หรือเปลี่ยนงานไซหรือไม

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ไม่อยากเปลี่ยนงาน	๑๘๓	๓๘.๖๐
๒	อยากเปลี่ยนงานเพราะ		
	- ต้องการหาประสบการณ์ความชำนาญงานเพิ่มขึ้น	๑๖๐	๓๒.๐๐
	- ต้องการศึกษางานด้านอื่นของกรมการปกครอง	๕๕	๑๑.๐๐
	- ไม่ตรงกับนิสัยใจคอความต้องการกับความรู้ที่ เรียนมา	๘๘	๘.๘๐
	- เกิดจากความเบื่อหน่ายจำเจซ้ำซาก	๘๒	๘.๘๐
	- ไม่ตอบ	๖	๑.๒๐
	รวม	๕๖๐	๑๐๐.๐๐

จากข้อมูลตามตารางนี้แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะได้รับการ เปลี่ยนงาน
ที่ปฏิบัติอยู่ เพื่อต้องการที่จะหาประสบการณ์ความชำนาญงานเพิ่มขึ้น ประกอบกับเกิดความ
เบื่อหน่ายจำเจ ปฏิบัติงานซ้ำซาก ซึ่งรู้เรื่องงานเป็นอย่างดีแล้ว และต้องการศึกษางาน
ด้านอื่นของกรมการปกครอง คิดรวมได้เป็นร้อยละ ๕๑.๘๐ ส่วนพวกที่ไม่อยากจะเปลี่ยน
งานมีร้อยละ ๓๘.๖๐ นอกนั้นเป็นงานไม่ตรงกับนิสัยใจคอ ความต้องการกับความรู้ที่
เรียนมา มีเพียงร้อยละ ๘.๘๐ และไม่ตอบคำถาม มีร้อยละ ๑.๒๐

๒) ความพึงพอใจในงาน

ความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีส่วนทำให้ผลงานออกมาแตกต่างกัน บุคคลที่ได้ทำงานที่ตนมีความพึงพอใจอยากกระทำ กำลังขวัญในการปฏิบัติงานนั้นจะมีมาก เพราะเป็นงานที่ตนพอใจและถูกใจ จากการสอบถามในค้ำนี้ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ ๑๓

ความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงานในค้ำฝ่ายปกครอง

คำถาม : ท่านอยากทำงานในค้ำนี้ต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีความรู้สึกเบื่อหน่าย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐๒	๒๐.๔๐
๒	เห็นด้วย	๒๑๒	๔๒.๔๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๗	๑๑.๔๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๑๑๐	๒๒.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๘	๑๑.๕๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการที่ได้ถามถึงความรู้สึกเกี่ยวกับความต้องการทำงานในค้ำนี้ต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีความรู้สึกเบื่อหน่าย ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งถึง ๓๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๐ ส่วนที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมี ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๐ ที่ไม่ออกความเห็นมี ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๐ ตามตารางนี้ทำให้ทราบได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนมากมีความต้องการที่จะทำงานในค้ำนี้ต่อไปเรื่อย ๆ

ตารางที่ ๑๔

การได้ปฏิบัติรับผิดชอบงานที่ถูกต้อง

คำถาม : งานที่ท่านปฏิบัติรับผิดชอบอยู่ทุกวันใ้ถูกต้องท่านมาก

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๘๕	๑๗.๐๐
๒	เห็นด้วย	๒๘๒	๕๖.๔๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๘๐	๑๖.๐๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๘๐	๑๖.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕	๑.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตามตารางที่ ๑๔ ซึ่งให้เห็นว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงานให้ปฏิบัติรับผิดชอบ เป็นงานที่ถูกต้องผู้ปฏิบัติเป็นอย่างมาก มีผู้ตอบที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งถึง ๓๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๐ ที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ ๑๗.๐๐ เท่านั้น ส่วนที่ไม่ออกความเห็นมี ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๐ เป็นการพิสูจน์ให้ทราบได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่ถูกต้องมาก

๓) ความมีอิสระในการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

การที่จะทำให้อุทิศตนที่เต็มใจและมีกำลังใจในการปฏิบัติงานและมีการรักงานนั้น เมื่อได้มอบหมายให้ปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว ต้องให้ความอิสระแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาพอสมควร ในการที่จะดำเนินงานนั้น ๆ ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้อย่างอิสระตามสมควร ภายในขอบเขตของงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้บังคับบัญชาควคุม

ค่านโยบายก็เพียงพอแล้ว เพื่อให้ผู้บังคับบัญชามีความภาคภูมิใจและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น การมอบหมายงานอย่างไรก็ให้ใครทำ ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติประกอบด้วย เข้าทำนองไขคนให้ถูกกับงาน

ในการมอบอำนาจหน้าที่เพื่อให้ผู้บังคับบัญชานำไปปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาโอนหรือให้อำนาจหน้าที่และสร้างภาระความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานให้แก่ผู้บังคับบัญชา หรืออีกนัยหนึ่งคือหลักของการทำงานให้สำเร็จด้วยน้ำมือของผู้อื่น และผู้อื่นพอใจด้วย โดยผู้ได้รับมอบอำนาจมีอิสระพอสมควร ที่จะดำเนินการให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ตารางที่ ๑๕

ความถนัดในงานและมีอิสระในการใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน

คำถาม : งานที่ท่านทำอยู่ขณะนี้ เป็นงานที่ท่านมีความถนัดมากและมีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐๘	๒๐.๘๐
๒	เห็นด้วย	๒๕๐	๕๐.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๐	๑๒.๐๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๗๐	๑๔.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๒	๒.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตามตารางที่ ๑๕ แสดงให้เห็นว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ขณะทำการวิจัยนี้ได้รับ

๑ วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง, "การแบ่งงานและการมอบอำนาจหน้าที่", การสัมมนาข้าราชการส่วนกลางของกรมการปกครอง ตำแหน่งหัวหน้าแผนกและข้าราชการตำแหน่งอื่น (ระดับ ๔) รุ่นที่ ๓ วันที่ ๑๕ - ๑๘ กันยายน ๒๕๑๕ เรื่องการแบ่งงานและการมอบหมายการงาน, เอกสารประกอบการสัมมนา, หน้า ๓(พิมพ์โรเนียว)

มอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติเป็นงานที่ตนมีความถนัดและมีโอกาสได้ใช้ความรู้
 ความสามารถในการทำงานได้อย่างเต็มที่ ดังปรากฏจากคำตอบเห็นด้วยกับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
 รวมจำนวน ๓๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๐ ที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียง
 ร้อยละ ๑๗.๒๐ เท่านั้น นอกนั้นเป็นพวกที่ไม่ออกความเห็นมีอยู่เพียง ๖๐ คน คิดเป็น
 ร้อยละ ๑๒.๐๐

สรุป

เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย
 ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่เป็นเครื่องชี้ให้ทราบได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีขวัญ
 และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอย่างไร มีขวัญดีหรือมีความพึงพอใจในการทำงานมาก
 น้อยประการใด จึงขอเอาความรู้สึกต่าง ๆ ของปลัดอำเภอในบทนี้มาให้คะแนนตามหลักการ
 ของ Likert Scale โดยให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ ตามลำดับ ในแต่ละคำตอบเพื่อหาค่า
 คะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X} = arithmetic mean) โดยการคำนวณจาก

$$\begin{aligned} \bar{X} &= \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนปลัดอำเภอ } x \text{ จำนวนคำถามในกลุ่ม}} \\ &= \frac{๕๔๔๖}{๕๐๐ \times ๓} \\ &= ๓.๖๓ \end{aligned}$$

จากการคำนวณในบทนี้ปรากฏว่า ได้ค่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ ๓.๖๓ คะแนน ตาม
 เกณฑ์ในการประเมินค่าขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในช่วงคะแนน ๑.๐ - ๕.๐
 คะแนนที่ได้ จึงเป็นการชี้บอกว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบ
 หมายให้ปฏิบัติอยู่ในระดับสูง ซึ่งเท่ากับแสดงว่ามีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่
 ในเกณฑ์ที่สูงด้วย

๒. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมือประสานงานจากเพื่อนร่วมงาน และประชาชนในการปฏิบัติงาน

ขวัญของข้าราชการกับการประสานงาน (Employee ' s Morale and Coordination) การได้รับความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่ทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จและกำลังขวัญของผู้ปฏิบัติงานคือ การได้รับความช่วยเหลือจากผู้อยู่บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน ประชาชน ตลอดจนการมีความสามัคคีในกลุ่มผู้ทำงาน จะเป็นส่วนที่ทำให้งานสำเร็จและขวัญของผู้ทำงานดีด้วย

ความร่วมมือการประสานงาน เป็นการที่บุคคลหรือหน่วยงานในองค์การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น หรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน การประสานงานเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของการบริหาร ในองค์การใหญ่หรือสถาบันชั้นสูง ผู้บริหารจะต้องจัดให้ส่วนต่าง ๆ ขององค์การทำงานประสานกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ๒ การร่วมมือประสานงานนอกจากกระทำตามหน้าที่แล้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับด้านจิตใจด้วย การที่จะมีจิตใจดี ขวัญในการทำงานคือ การได้รับความร่วมมือประสานงานจากบุคคลอื่นอย่างดี มีส่วนส่งเสริมอย่างมากซึ่งในที่นี้ ผู้เขียนจะได้ศึกษาวิจัยในสิ่งดังต่อไปนี้

๑) ความสามารถในการขอความร่วมมือจากบุคคลอื่นในการปฏิบัติงาน

จากคำถามที่มคอ๒ดัดจำเกอในภาคใต้ เกี่ยวกับความสามารถในการขอความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานจากบุคคลอื่น ปรากฏผลดังนี้ คือ

๒ กรมการปกครอง, หลักบริหาร (พระนคร: โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, ๒๕๐๔), หน้า ๓๐๕.

ตารางที่ ๑๖

ความสามารถในการขอความร่วมมือจากผู้อื่น

คำถาม : ท่านมีความสามารถที่จะเรียกร้องให้ผู้อื่นช่วยกันปฏิบัติงาน เพื่อร่วมงานหรือประชาชนจัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้ท่านอย่างเพียงพอ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๑	๑๐.๒๐
๒	เห็นด้วย	๒๑๖	๔๓.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๑๑๓	๒๓.๕๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๑๐๕	๒๑.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๕	๓.๕๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตามตารางที่ ๑๖ นี้ แสดงให้เห็นว่าปลัดอำเภอในภาคใต้มีความสามารถในการขอความร่วมมือจากผู้อื่นบ้างกับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ประชาชน เพื่อจัดหาเครื่องอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานได้เป็นส่วนใหญ่ คิดรวมคะแนนจากที่เห็นด้วยกับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ใ้ร้อยละ ๕๓.๒๐ ส่วนที่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มี ๒๔.๕๐ ไม่ออกความเห็น มีร้อยละ ๒๓.๕๐ จากตัวเลขเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าในการดำเนินงานต่าง ๆ ปลัดอำเภอ จะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นเป็นอย่างดี

ตารางที่ ๑๗

ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน

คำถาม : ท่านและเพื่อนร่วมงานของท่านทุกคน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายงาน สำเร็จจุดลงไปด้วยกี่

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐๑	๒๐.๒๐
๒	เห็นด้วย	๓๐๘	๖๐.๘๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๘๘	๑๗.๖๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๘๘	๑๗.๖๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒	.๐๔
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ในการปฏิบัติงานปลัดอำเภอกับเพื่อนร่วมงานได้ ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายงาน ประสบความสำเร็จโดยคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๐ ซึ่ง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่ไ้มากกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีอยู่ร้อยละ ๑๗.๖๐ ส่วนพวกที่ไม่ออกความเห็นมีเพียง ๑๗.๖๐ เป็นการแสดงว่าในการปฏิบัติงาน ปลัดอำเภอได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นผลสะท้อนไปกระทบขวัญ และความพึงพอใจในกัรทำงานของปลัดอำเภอด้วย

ตารางที่ ๑๘

ความสามัคคีในกลุ่มผู้ร่วมงาน

คำถาม : สมาชิกในกลุ่มผู้ร่วมงานของท่านทุกคนต่างทำงานด้วยความสามัคคี
พร้อมเพรียงกัน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐๕	๒๑.๐๐
๒	เห็นด้วย	๒๔๓	๔๘.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๒๓	๑๒.๖๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๘๐	๑๖.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕	๑.๘๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑๘ แสดงว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๖๙.๖๐ มีความเห็นว่าเป็นการทำงานความสามัคคีในกลุ่มผู้ร่วมงานมีมาก นับว่าเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับค่าน้ำใจในการทำงานด้วย เมื่อมีความสามัคคีกำลังใจในการปฏิบัติงานก็ย่อมมีมาก ส่วนผู้ที่เห็นว่าสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งร่วมปฏิบัติงานด้วยไม่มีความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน มีประมาณร้อยละ ๑๗.๘๐ เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเห็นได้ว่า เป็นส่วนน้อย เท่านั้น ส่วนผู้ที่ไม่ออกความเห็นก็มีบ้างเหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๐

ตารางที่ ๑๕

ความร่วมมือในการทำงานของข้าราชการในอำเภอ

คำถาม : ข้าราชการในอำเภอของท่านต่างให้ความร่วมมือในการทำงาน
เป็นอย่างไร

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๗	๑๑.๔๐
๒	เห็นด้วย	๒๗๔	๕๕.๖๖
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๕	๑๐.๘๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๖๕	๑๓.๒๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒	.๔๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการสอบถามปลัดอำเภอในภาคใต้ เกี่ยวกับความรู้สึกในความร่วมมือ
ในการทำงานต่าง ๆ ของข้าราชการในอำเภอปรากฏว่า ส่วนมากมีความเห็นว่าข้าราชการ
ในอำเภอให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ ส่วนมาก
ที่มีความเห็นว่าข้าราชการในอำเภอไม่ให้ความร่วมมือมีอยู่เพียงร้อยละ ๑๖.๒๐ เท่านั้น
นอกนั้นที่เหลือเป็นพวกไม่ออกความเห็นมีอยู่ร้อยละ ๑๐.๘๐

๒) ความสัมพันธ์และการตั้งใจทำงานระหว่างผู้ตอบกับบุคคลอื่น

การที่ข้าราชการจะมีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานก็ การที่
ได้รับความร่วมมือและมีความสัมพันธ์อันดีจากเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ เป็นปัจจัย
ที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำ
เร็จลุล่วงไปด้วยดี

ตารางที่ ๒๐

ความสัมพันธ์ของปลัดอำเภอกับบุคคลอื่น ๆ

คำถาม : ท่านมีความสัมพันธ์เป็นอย่างไรกับข้าราชการ ตลอดจนประชาชนต่าง ๆ
ที่ทำงานร่วมกันในอำเภอเดียวกัน หรือในกลุ่มที่คุณเคยร่วมงาน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๕๒	๓๐.๔๐
๒	เห็นด้วย	๓๑๓	๖๒.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๒๔	๕.๖๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒	.๔๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตามตารางที่ ๒๐ แสดงว่าปลัดอำเภอในภาคใต้มีความเห็นว่า ต่างก็มีความ
สัมพันธ์เป็นอย่างไรกับข้าราชการ ตลอดจนประชาชนต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกันในอำเภอ
เดียวกัน หรือในกลุ่มที่เขาเคยร่วมงานประมาณร้อยละ ๔๓.๔๐ ส่วนที่ไม่เห็นด้วยมีประ
มาณ .๖๐ ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๕.๖๐ นับว่าส่วนใหญ่ต่างมีความสัมพันธ์กันเป็น
อย่างดีกับบุคคลอื่น ๆ

ตารางที่ ๒๑

ความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย

คำถาม : เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาของท่านมีความตั้งใจทำงานในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๒	๑๐.๔๐
๒	เห็นด้วย	๒๖๕	๕๓.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๕	๑๓.๐๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๖๕	๑๓.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๖	๑.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๒๑ แสดงว่าปลัดอำเภอในภาคใต้กับเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา มีความตั้งใจทำงานในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ประมาณร้อยละ ๗๒.๒๐ ส่วนพวกที่ไม่เห็นด้วยในกรณีนี้ มีประมาณร้อยละ ๑๕.๐๐ ไม่แสดงความคิดเห็น ๑๓.๐๐ จึงนับได้ว่าส่วนใหญ่ เพื่อนและผู้ใต้บังคับบัญชาของปลัดอำเภอ มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย

สรุป

จากความรู้สึกต่าง ๆ ของปลัดอำเภอในภาคใต้ ที่มีต่อความร่วมมือประสานงานจากเพื่อนร่วมงาน และประชาชนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เมื่อนำเอาความรู้สึกที่ได้จากการสอบถามต่าง ๆ เหล่านี้ มาให้คะแนนตามหลักการของ Likert Scale โดยให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ ตามลำดับ ในแต่ละคำตอบ เพื่อหาค่าคะแนนมัธยิมเลขคณิต (\bar{X} = arithmetic mean) โดยการคำนวณ

$$\begin{aligned} \bar{X} &= \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนปลัดอำเภอ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}} \\ &= \frac{๑๑,๓๖๕}{๕๐๐ \times ๖} \\ &= ๓.๗๘ \end{aligned}$$

จากการคำนวณผลปรากฏว่า ได้ค่าคะแนนมัธยิมเลขคณิตเท่ากับ ๓.๗๘ คะแนน ความเกดดีในการประเมินค่าขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในช่วงคะแนน ๑.๐ - ๕.๐ คะแนนที่ได้ จึงเป็นการชี้บอกว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ นอกจากจะได้รับความร่วมมือประสานงานจากเพื่อนร่วมงาน และประชาชน ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีแล้ว ยังมีความรู้สึกในด้านได้รับความร่วมมือประสานงานอยู่ในระดับสูง เป็นการแสดงว่ามีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่สูงด้วย

๓. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความการปกครอง บังคับบัญชา และความช่วยเหลือ
จากผู้บังคับบัญชา

ในการดำเนินงานต่าง ๆ ผู้บังคับบัญชาย่อมจะมีอิทธิพลต่อผู้ปฏิบัติงานผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มากก็น้อย ผู้บังคับบัญชาจะเป็นตัวประสานงานที่สำคัญระหว่างองค์การกับผู้ปฏิบัติงานในองค์การ และเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาดีหรือไม่ดี ผู้บังคับบัญชามีความสำคัญในอันที่จะเสริมสร้างขวัญหรือทำลายขวัญได้ทั้งสองด้าน ดังนั้น บทบาทของผู้บังคับบัญชาจึงสำคัญ ซึ่งจะทำให้เกิดมีส่วนร่วม (participation) ก่อให้เกิดความพอใจ (Satisfaction) และผลงานจะติดตามมา การเปิดโอกาสให้มีการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีม โดยไม่คำนึงว่าจะมาจากชั้นตำแหน่งใด จากกองหรือแผนกใด ถือว่าเมื่อรวมเป็นทีมหรือทำงานเป็นกลุ่มแล้ว งานจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาศัยการบริหารงานแบบให้ทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งนำไปสู่การบริหารงานแบบให้มีส่วนร่วมกัน ซึ่งเป็นแบบที่สอดคล้องกับสังคมประชาธิปไตย ๓

ผู้บังคับบัญชาในที่นี้หมายถึงข้าราชการชั้นหัวหน้า ที่มีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาในส่วนราชการต่าง ๆ ในระดับอำเภอ ซึ่งผู้บังคับบัญชาในกรณีนี้คือ นายอำเภอ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของปลัดอำเภอที่ตอบแบบสอบถาม

ดังนั้น ในบทนี้จะได้สอบถามถึงความรู้สึกต่าง ๆ ของปลัดอำเภอในภาคใต้ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับนายอำเภอ ในเรื่องความคิดเห็นโดยทั่วไป เกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาหรือนายอำเภอ ความรู้สึกในการขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชา วิธีการทำงานของผู้บังคับบัญชา ความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

๓ ว้ลลภ ชัยพิพัฒน์, ร.ต.บรรณสิทธิ์ สลับแสง และสมบุญณ์ ฅคุงเจริญ,
เทคนิคการจักระบบและควบคุมงาน (พระนคร : โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์, ๒๕๑๓), หน้า ๒๓.

๑) ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้บังคับบัญชา

พฤติกรรมของผู้บังคับบัญชาที่ได้แสดงออก หรือโดยการประพฤติปฏิบัติย่อมมีผลกระทบต่อขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่มากก็น้อยและจะสะท้อนให้ทราบถึงสภาพการปกครองบังคับบัญชาได้อีกด้วย ผู้บังคับบัญชาที่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือริเริ่มงานต่าง ๆ จะเป็นสิ่งจูงใจในการทำงานเป็นอย่างมาก การเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ย่อมเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นสิ่งจูงใจที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง เพราะมันช่วยกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ตั้งใจปฏิบัติงาน และทำงานอย่างเต็มที่

๔ จำนง สมประสงค์, การบริหารพนักงานเจ้าหน้าที่ (พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, ๒๕๑๔), หน้า ๓๓๒.

ตารางที่ ๒๒

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของผู้บังคับบัญชา

คำถาม : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาของท่าน (ให้ระบุข้อเดียว)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งอย่างยิ่ง	๓๘๖	๗๗.๒๐
๒	ทำงานไม่เอาไหนเลย	๑๑	๒.๒๐
๓	ท่านปฏิบัติงานได้ดีกว่า	๑๔	๒.๘๐
๔	ความคิดเห็นอย่างอื่น คือ		
	- มักใช้อารมณ์ในการทำงาน ไม่คำนึงถึงระเบียบแบบแผน	๑๘	๓.๖๐
	- ขาดความรับผิดชอบและความกระตือรือร้น		
	เกรงใจลูกน้อง	๑๒	๒.๔๐
	- มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง	๒๕	๕.๐๐
	- ให้กรรยากว่ากายงาน	๓	.๖๐
	- ขาดหลักมนุษยสัมพันธ์	๕	๑.๐๐
	- ไม่แสดงความคิดเห็น	๒๖	๕.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบจะมีความเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาของตนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับตำแหน่งพอสมควรและเหมาะสมอย่างยิ่งรวมได้ถึงประมาณร้อยละ ๘๒.๒๐ นอกนั้นก็มีความเห็นว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานไม่เอาไหนเลย ผู้บังคับบัญชาทำงานได้ดีกว่า การทำงานมักใช้อารมณ์ ไม่คำนึงถึงระเบียบแบบแผน ขาดความรับผิดชอบ

ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน มักเกรงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ภรรยาทำก๊วยงานและชาด
 มนุษย์สัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา รวมได้ประมาณร้อยละ ๑๒.๖๐ นอกนั้นไม่ได้แสดง
 ความคิดเห็นร้อยละ ๕.๒๐ สรุปได้ว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่านาย
 อำเภอของตนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งอย่างยิ่ง แม้จะมีความ
 คิดเห็นเป็นอย่างอื่นบ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อย

ตารางที่ ๒๓

การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะปรับปรุงงาน

คำถาม : ท่านสามารถที่จะเสนอแนะแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน
 งานของอำเภอได้

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓๕	๗.๐๐
๒	เห็นด้วย	๓๔๕	๖๙.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๓	๑๐.๖๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๑	๔.๒๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๓ เป็นการแสดงให้เห็นว่าในการปฏิบัติงานของอำเภอ
 ผู้บังคับบัญชาไม่ใช้ระบบเผด็จการ แต่เป็นนักประชาธิปไตยพอสมควร คือยอมรับฟัง
 ความคิดเห็นและขอเสนอแนะจากบุคคลอื่น ๆ ด้วย ซึ่งผู้ตอบสามารถที่จะเสนอแนะแสดง
 ความคิดเห็น เพื่อที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานของอำเภอประมาณร้อยละ ๘๕.๖๐ ที่มี

ความคิดเห็นว่าไม่สามารถเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของอำเภอได้มีร้อยละ ๔.๘๐ ส่วนกลุ่มที่ไม่ออกความเห็นมีอยู่ร้อยละ ๑๐.๖๐

ตารางที่ ๒๔

การพิจารณาถึงโทษผู้ไต่บังคับบัญชาด้วยเหตุผลไม่ใช่อารมณ์

คำถาม : นายอำเภอของท่านไม่เคยลงโทษผู้นองด้วยอารมณ์ แต่มีเหตุผลที่

สมควรเสมอ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๔๕	๒๙.๘๐
๒	เห็นควย	๒๒๗	๔๕.๔๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๘๘	๑๗.๖๐
๔	ไม่เห็นควย	๒๘	๕.๖๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๘	๑.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๗๕.๒๐ มีความเห็นว่า นายอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดี ไม่เคยลงโทษผู้นองด้วยอารมณ์ แต่มีเหตุผลที่สมควรเสมอ ซึ่งผู้ไต่บังคับบัญชาขอยอมมีความเคารพนับถือและศรัทธา จะเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง ส่วนพวกที่ไม่เห็นควยมีเป็นจำนวนน้อย ประมาณร้อยละ ๗.๒๐ เท่านั้น นอกนั้นไม่ออกความเห็น มีร้อยละ ๑๗.๖๐

ตารางที่ ๒๕

ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน

คำถาม : นายอำเภอของท่านเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงาน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๘๘	๓๘.๔๐
๒	เห็นด้วย	๒๓๖	๔๗.๒๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๒	๘.๔๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๑๖	๓.๒๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	๐.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๖.๐๐ มีความเห็นเห็นว่านายอำเภอเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ซึ่งเหมาะสมในการเป็นผู้นำ ผู้บังคับบัญชาที่ดี ส่วนพวกที่มีความเห็นตรงข้ามคือไม่เห็นด้วยมีอยู่เพียงร้อยละ ๔.๖๐ เท่านั้น นอกนั้นไม่ออกความเห็นมีเพียงร้อยละ ๘.๔๐ จะเห็นได้ว่า นายอำเภอเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน อันจะเป็นการบำรุงขวัญแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี ที่จะมุ่งหน้า ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความรู้ความสามารถ

๒) ความรู้สึกในการโต้แย้งมีความเห็นไม่ตรงกับผู้บังคับบัญชา

การที่ผู้ใต้บังคับบัญชามีความคิดเห็นไม่เหมือนกับผู้บังคับบัญชา ตลอดจนมีการโต้แย้งกันบ้าง การขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาจะเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงสภาพการ

ปกครองบังคับบัญชา ซึ่งจะมีส่วนกระทบต่อขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
ผู้ใต้บังคับบัญชาบ้างไม่มากก็น้อย

ตารางที่ ๒๖

การมีความคิดเห็นไม่ตรงกับผู้บังคับบัญชา

คำถาม : ในการปฏิบัติงานท่านมีความคิดเห็นไม่ตรงกับผู้บังคับบัญชา และมีการ
โต้แย้งกันบ้างหรือไม่

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ไม่เคยมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับหรือโต้แย้งกันเลย	๑๐๓	๒๐.๖๐
๒	มีบ้างแต่ไม่บ่อยนัก	๓๘๖	๗๗.๒๐
๓	เคยมีบ่อย ๆ แล้วท่านมีความรู้สึกอย่างไร		
	- ต้องออกทนเพราะเป็นผู้บ่อย	๒	.๕๐
	- ผู้บังคับบัญชาถือว่าตนถูกต้องเสมอ ไม่รับฟังลูกน้อง	๓	.๖๐
	- หมกกำลังใจในการปฏิบัติงาน	๑	.๒๐
	- ต้องตามใจผู้บังคับบัญชา เพราะเขารับผิดชอบงาน	๓	.๖๐
	- รู้สึกพอใจเพราะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ บังคับบัญชา ซึ่งรับฟังเหตุผล	๒	.๕๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๖ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบส่วนใหญ่คือ ปลัดอำเภอในภาคใต้มี
ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับผู้บังคับบัญชา และโต้แย้งกันบ้างแต่ไม่บ่อยนัก ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดา
ในการร่วมกันปฏิบัติงาน ย่อมมีการแสดงความคิดเห็น เพื่อมุ่งให้งานประสบความสำเร็จ
และได้ผลดี ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ ๗๗.๒๐ ส่วนที่ไม่เคยมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับหรือ

โต้แย้งกันเลย มีร้อยละ ๒๐.๒๐ ส่วนที่มีความคิดเห็นอย่างอื่น ได้แก่ มีความรู้สึกว่าจะออกทนเพราะเป็นผู้ขาย ต้องตามใจผู้บังคับบัญชา เพราะเขารับผิดชอบงาน จึงหมกกำลังใจในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชามักถือว่า ตนถูกเสมอและไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีอยู่สองคนที่มีความพอใจ เพราะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บังคับบัญชา ซึ่งรับฟังเหตุผล รวมความรู้สึกในกลุ่มนี้ได้ประมาณร้อยละ ๒.๒๐ สรุปว่า การมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันและการโต้แย้งมีอยู่บ้างไม่บ่อยนัก อันเป็นปกติวิสัยในการปฏิบัติงานโดยทั่ว ๆ ไป

ตารางที่ ๒๗

การดำเนินการแก้ปัญหาความเดือดร้อนในการปฏิบัติงาน

คำถาม : ในกรณีที่ท่านมีปัญหาหนักอกหนักใจหรือเดือดร้อนในเรื่องการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหาคงกล่าว ท่านจะดำเนินการอย่างไรก่อน (ให้ระบุข้อเดียว)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	คิดแก้ปัญหาด้วยการปรึกษาสมาชิกในครอบครัว	๗	๑.๔๐
๒	ขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา	๓๑๘	๖๓.๖๐
๓	ขอคำแนะนำจากเพื่อน	๖๒	๑๒.๔๐
๔	แก้ปัญหาคายตัวเอง	๑๐๕	๒๑.๐๐
๕	วางเฉย	๔	.๘๐
๖	อื่น ๆ ระบุ		
	- ศึกษาระเบียบการและขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา	๒	.๔๐
	- ประชุมรับฟังความคิดเห็นจากบรรดาหัวหน้าส่วนราชการ แล้วจึงตัดสินใจ	๑	.๒๐
	- ประชุมข้าราชการและราษฎรเพื่อหาทางแก้ไข	๑	.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

แสดงว่า ปลัดอำเภอส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในตัวผู้บังคับบัญชา จะเห็นได้จากการสอบถาม ผลออกมาปรากฏว่าประมาณร้อยละ ๖๓.๖๐ เมื่อมีปัญหาหรือประสบความเดือดร้อนในการปฏิบัติงาน ผู้ตอบจะขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชาซึ่งหมายถึงนายอำเภอนั้นเอง แก้ปัญหาคายตนเองมีเพียงร้อยละ ๒๑.๐๐ ขอคำแนะนำจาก

เพื่อนร้อยละ ๑๒.๕๐ ปริญญาสมาชิกในครอบครัวมีอยู่ร้อยละ ๑.๕๐ พวกวางเฉยมี
 ร้อยละ .๕๐ นอกนั้นมีความคิดเห็นอย่างอื่น ๆ คือ ศึกษาระเบียบการก่อน แล้วจึง
 ปริญญาผู้บังคับบัญชา ประชุมรับฟังความคิดเห็นจากบรรดาหัวหน้าส่วนราชการแล้วจึง
 ตัดสินใจ และประชุมข้าราชการและราษฎรเพื่อหาทางแก้ไข รวมประมาณร้อยละ .๕๐
 อากล่าวได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ มีความเชื่อมั่นและมีความศรัทธาในตัวผู้บังคับ
 บัญชาของตน จากเปอร์เซ็นต์การตอบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับ
 บัญชา

๓) วิธีการทำงานของผู้บังคับบัญชา

จากการสอบถามปลัดอำเภอในภาคใต้ ถึงวิธีการทำงานของ
 ผู้บังคับบัญชา ซึ่งหมายถึงนายอำเภอ สรุปได้มีความรู้สึกดังนี้ คือ

ตารางที่ ๒๘

ลักษณะท่าทีทั่ว ๆ ไปในการปฏิบัติงานของนายอำเภอ

คำถาม : ในการปฏิบัติงาน นายอำเภอของท่าน เป็นคนที่มีลักษณะท่าทีทั่ว ๆ ไปอย่างไร (ให้ระบุข้อเดียว)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N = ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เป็นคนเอาใจตนเองเป็นใหญ่	๕๑	๑๐.๒๐
๒	ฟังความคิดเห็นปรึกษาหารือและขอเสนอแนะจากท่านเสมอ ในงานที่ท่านมีความชำนาญ	๓๗๐	๗๔.๐๐
๓	ปรึกษาหารือกับท่านในบางโอกาส	๒๗๒	๕๔.๔๐
๔	เป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างอื่นคือ		
	- เกรงครีคระเบียบกฎหมาย	๑	.๒๐
	- ไม่กล้ารับผิดชอบงาน	๑	.๒๐
	- ไม่แสดงความคิดเห็น	๕	๑.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการสอบถามลักษณะท่าทีทั่ว ๆ ไป ในการปฏิบัติงานของนายอำเภอ ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเห็นประมาณร้อยละ ๗๔.๔๐ ว่า ในการปฏิบัติงาน นายอำเภอฟังความคิดเห็นปรึกษาหารือ และขอเสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ ในงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชามีความชำนาญและปรึกษาในบางโอกาส ในการปฏิบัติงานเอาใจตนเองเป็นใหญ่มีอยู่ร้อยละ ๑๐.๒๐ นอกนั้น มีความคิดเห็นอย่างอื่นประมาณร้อยละ .๔๐ ซึ่งได้แก่เป็นบุคคลที่เกรงครีคระเบียบกฎหมายเกินไป ไม่กล้ารับผิดชอบในงาน ผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นมีเพียงร้อยละ ๑.๐๐

อาจกล่าวได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ของผู้บังคับบัญชาในทางที่ดีคือ เป็นประชาธิปไตยพอสมควร ในการดำเนินงานต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งเป็นการส่งเสริมขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างดี เพราะคนเราจะมีกำลังใจในการทำงานมากขึ้นในงานที่ตนมีส่วนร่วมรู้เห็นริเริ่มด้วย

ตารางที่ ๒๕

การทำตัวเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา

คำถาม : นายอำเภอของท่านทำตัวเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาและคอยช่วยเหลือให้ได้ดี

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๘๓	๓๖.๖๐
๒	เห็นด้วย	๒๒๒	๔๔.๒๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๒	๑๒.๔๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๔	๔.๘๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐	๒.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความเห็นว่า นายอำเภอของตนปฏิบัติตนเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา และคอยช่วยเหลือให้ได้ดีจากการสอบถามคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ประมาณร้อยละ ๘๐.๘๐ ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นว่า นายอำเภอทำตนไม่เป็นกันเองและไม่ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชามีร้อยละ ๖.๘๐ นอกนั้น ไม่ออกความเห็นมีอยู่ร้อยละ ๑๒.๔๐ นับได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความรู้สึกในทางที่ดีต่อนายอำเภอ

ตารางที่ ๓๐

การเข้าพบผู้บังคับบัญชาเพื่อปรึกษาหารือขอคำแนะนำ

คำถาม : นายอำเภอเป็นบุคคลที่ท่านสามารถเข้าพบปะ เพื่อปรึกษาหารือขอ
ราชการ ขอคำแนะนำในการทำงานเป็นการส่วนตัว

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๕๓	๓๕.๕๐
๒	เห็นด้วย	๒๕๓	๕๐.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๓๓	๖.๖๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๑๒	๒.๔๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕	๑.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางนี้แสดงว่า นายอำเภอเป็นบุคคลที่ปลัดอำเภอเข้าพบปะเพื่อปรึกษา
ขอราชการได้ตลอดเวลา ซึ่งเป็นการส่งเสริมการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างยิ่ง
มีประมาณร้อยละ ๕๐.๐๐ ซึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูง เป็นการชี้ชัดถึงลักษณะของการทำงาน
ของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าพบปะเพื่อปรึกษางานได้ตลอดเวลา
ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นตรงกันข้ามมีอยู่เพียงร้อยละ ๓.๕๐ เท่านั้น นอกนั้นไม่ออกความเห็น
มีเพียงร้อยละ ๖.๖๐

๔) ความรู้สึกในด้านกาได้รับคามยุติธรรมจากผู้งค้บบัญญัติ

ในการปฏิบัติงาน หากผู้ใ้บ้บบัญญัติพิจารณาเห็นว่าผู้บ้บบัญญัติ
ของค่นเป็นค่นยุติธรรม และผู้ใ้บ้บบัญญัติทุกคนไ้บ้บคามยุติธรรมในค่านต่าง ๆ โดย
เท่าเทียมกัน ยอมจะเป็นการบารุงขวัญและทำคามพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ใ้
บ้บบัญญัติเป็นอย่งยิ่ง

ค้งนั้น ผู้งค้บบัญญัติซึ่งเป็นนักบริหารอันหมายถึงบุคคลที่ใ้บ้บอำนาจหน้าที่
คามรับผิดชอบเกี่ยวข้งกับผู้อื่น ในการพิจารณาตัดสินใจทั้งในค่านนโยบายและการปฏิบัติ
เป็นผู้ใ้บ้บอำนาจในการบ้บบัญญัติ เพื่อตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานไ้เป็นไปตามที่ใ้บ้บวินิจฉัย
สั่งการหรือไม่^๕ ในการปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวพันกับผู้ใ้บ้บบัญญัติเป็นส่วนรวม คาม
ยุติธรรมจึงเป็นหลักที่สำคัญอย่งยิ่งที่ผู้ใ้บ้บบัญญัติทุกคนจะต้งไ้รับโดยเท่าเทียมกัน

^๕ สมพงษ์ เกษมสิน, การพัฒนาบุคคล (พระนคร : โรงพิมพ์บริษัทพิช จำกัด
(แผนกการพิมพ์), ๒๕๑๒), หน้า ๔๗.

ตารางที่ ๓๑

การพิจารณาความดีความชอบประจำปี

คำถาม : การพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ผู้บังคับบัญชาของท่านใช้หลักอะไรในการพิจารณาจัดอันดับก่อนหลัง (ให้ระบุข้อเดียว)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	จะพิจารณาให้กับผู้ที่มีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานดีเกินก่อน	๒๕๑	๕๐.๒๐
๒	จะพิจารณาให้กับผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นพิเศษก่อน	๑๐๘	๒๑.๖๐
๓	ไม่คำนึงถึงผลงานที่กระทำแล้วแต่ความพอใจ	๕๓	๑๐.๖๐
๔	ไม่ทราบ	๕๘	๑๑.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๓๑ แสดงว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาของตนจะพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ให้กับผู้ที่มีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานดีเกินก่อน ซึ่งมีประมาณร้อยละ ๕๐.๒๐ เป็นการที่มีความคิดเห็นที่ดี มีประโยชน์ในด้านการปฏิบัติงาน หากผู้บังคับบัญชามองผู้บังคับบัญชาในแง่ไม่ดี หรือไม่มีความยุติธรรมแล้ว จะมีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้นเป็นอย่างดี ส่วนความคิดเห็นในทางไม่ดี คือจะพิจารณาให้กับผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นพิเศษก่อน ไม่คำนึงถึงผลงานที่กระทำแล้วแต่ความพอใจ มีประมาณร้อยละ ๓๑.๖๐ นอกนั้นไม่ทราบมีร้อยละ ๑๑.๖๐

ตารางที่ ๓๒

ความรู้สึกในเรื่องถูกแต่งตั้งกรรมการ สอบสวนความผิด

คำถาม: ในบางโอกาสที่ท่านอาจจะถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในกรณีท่านเองนี้ท่านคิดว่า

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	จะได้รับการพิจารณาด้วยความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา	๒๗๔	๕๔.๘๐
๒	มักจะไม่ค่อยได้รับความยุติธรรม	๕๓	๑๑.๕๐
๓	มักจะมีการช่วยเหลือเล่นพรรคเล่นพวกและผู้ที่ ใกล้ชิดกับเจ้านายเป็นรายการนี้	๑๓๓	๒๖.๖๐
๔	ความคิดเห็นอย่างอื่น คือ		
	- ไม่มีความเห็นเพราะไม่เคยถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวน	๖	๑.๒๐
	- จะได้รับความเป็นธรรมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชา และกรรมการสอบสวน	๓	๑.๕๐
	- อาจถูกกลั่นแกล้งจากผู้มีอำนาจเหนือกรรมการ สอบสวนอีกชั้นหนึ่ง	๕	๑.๐๐
	- ถ้าขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม	๔	.๘
	- ถ้าสุจริตและทำความดีก็ไม่ต้องกลัวและควรได้รับ ความปรานีจากผู้บังคับบัญชามาก	๓	.๖
	- การสอบสวนพิจารณาต่างๆ	๑	.๒
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการ สอบถามในค่านความรู้สึกเกี่ยวกับกรณีถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือความผิดอื่น ๆ ผู้ตอบส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๕๔.๘๐ มีความเห็นว่าจะได้รับการ

พิจารณาคำว่าเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา เป็นความคิดเห็นที่คิดจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะมี
 ผลเกี่ยวพันในด้านขวัญในการทำงานด้วย กลุ่มที่ตอบว่ามักจะไมค่อยได้รับความยุติธรรมมี
 อยู่ร้อยละ ๑๑.๘๓ ส่วนที่ตอบว่า มักจะมีการช่วยเหลือเล่นพรรคเล่นพวก และผู้ที่ใกล้ชิด
 เจ้านายเป็นรายกรณี มีอยู่ร้อยละ ๒๖.๒๐ นอกนั้นมีความคิดเห็นอย่างอื่น คือ จะได้รับ
 ความเป็นธรรม หรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาและกรรมการสอบสวน อาจถูกกดดันแกลงจาก
 ผู้มีอำนาจเหนือกรรมการสอบสวนอีกชั้นหนึ่งก็ได้ กรณีที่มีการขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชา อาจจะไม่
 ได้รับความเป็นธรรม แต่ถ้าสุจริตและทำความดีแล้วก็ไม่ต้องกลัว นอกนั้นมีความเห็นว่า
 การสอบสวนพิจารณาลาซา และไม่แสดงความคิดเห็นเพราะไม่เคยถูกแต่งตั้งกรรมการ
 สอบสวน รวมกลุ่มนี้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ไว้ร้อยละ ๗.๒๐

ตารางที่ ๓๓

ความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชา

คำถาม : ผู้บังคับบัญชาของท่านได้ให้ความยุติธรรมโดยเท่าเทียมกันทุกคน
ในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบ หรือการปฏิบัติอย่างอื่น ๆ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๖๑)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๑๕	๒๓.๐๐
๒	เห็นด้วย	๑๓๘	๓๕.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๑๓๘	๒๗.๖๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๕๘	๑๓.๘๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๕	๓.๐๐
	รวม	๕๖๑	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๓๓ แสดงให้เห็นว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความเห็นว่าผู้บังคับบัญชาได้ให้ความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านการพิจารณาความคิดเห็นความชอบ และเรื่องอื่น ๆ รวมแล้วประมาณร้อยละ ๕๘.๖๐ ส่วนที่มีความคิดเห็นตรงกันข้ามมีร้อยละ ๑๓.๘๐ ที่ไม่ออกความเห็นก็มีมากพอสมควร คือร้อยละ ๒๗.๖๐ อาจกล่าวได้ว่า ในความรู้สึกของผู้ตอบผู้บังคับบัญชา ยังมีความยุติธรรมอยู่

สรุป

จากความรู้สึกของปลัดอำเภอในภาคใต้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการปกครอง บังคับบัญชา ตัวผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน ด้านความยุติธรรมและ ความรู้สึกอื่น ๆ ที่ผู้ตอบมีต่อผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

นำเอาความรู้สึกต่าง ๆ จากผู้ตอบมาให้คะแนนตามหลักของ Likert Scale โดยให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ ในแต่ละคำตอบ แล้วคำนวณหาค่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิต โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนปลัดอำเภอ } x \text{ จำนวนคำถามในกลุ่ม}}$$

$$= \frac{๑๒,๐๕๒}{๕๐๐ \times ๒}$$

๔.๐๑

ผลจากการคำนวณในบทนี้ปรากฏว่า ได้ค่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ ๔.๐๑ คะแนน ตามหลักเกณฑ์ในการประเมินค่าขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในช่วงคะแนน ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน ที่ได้จึงเป็นการชี้บอกว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ กลุ่มนี้ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านการปกครองบังคับบัญชา และความช่วยเหลือของ ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนการบริหารงานอื่น ๆ อยู่ในระดับสูง

๔. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความก้าวหน้าและความมั่นคงในทางราชการ

การศึกษานี้ได้ตามความรู้สึกปลัดอำเภอในภาคใต้ เกี่ยวกับการได้รับเลื่อนตำแหน่ง เงินเดือน ความรู้สึกเกี่ยวกับการถูกรองเรียนกสวทโทษ ความมั่นคงในตำแหน่งราชการของครอบครัวและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าและความมั่นคงทางราชการ ดังต่อไปนี้

๑) ความรู้สึกในตำแหน่งที่จะได้รับการเลื่อนขั้นตำแหน่ง

ในตารางต่อไปนี้จะได้สอบถามปลัดอำเภอในภาคใต้ เพื่อให้ทราบถึงความรู้สึกเกี่ยวกับโอกาสที่จะได้รับการเลื่อนขั้นตำแหน่งจะมีอยู่อย่างไร

ตารางที่ ๓๘

การมีโอกาที่จะเลื่อนขั้นตำแหน่งในกรมการปกครอง

คำถาม : ถ้าท่านปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดกรมการปกครองนี้ต่อไปเรื่อย ๆ โดยใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ มีความประพฤติดีประพฤติชอบ ท่านแน่ใจว่าจะได้มีโอกาสเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	มีความแน่ใจว่าจะได้รับ	๓๖๑	๗๒.๒๐
๒	ยังไม่มีความแน่ใจ เพราะ		
	- มีความรู้ของกรมการปกครองมักจะสนับสนุนคนที่มีปริญญา	๒๘	๕.๘๐
	- ยังมีการเล่นพรรคเล่นพวกช่วยเหลือกันในกรมการปกครอง	๘๒	๘.๘๐
	- คนที่ใกล้ชิดผู้ใหญ่ประจบประแจงเก่งในกรมฯ มักจะได้รับการพิจารณาก่อน	๒๓	๔.๖๐
	- ไม่แน่ใจว่าผู้บังคับบัญชาจะมีจิตใญ่ยุติธรรม	๒๕	๕.๐๐
	- การเลื่อนขั้นตำแหน่งต้องสอบ ตำแหน่งมีน้อย คนสอบมาก ผู้คนหนุ่มคนมีความรู้มากกว่าไม่ได้	๑๐	๒.๐๐
	- แล้วแต่โชคชะตา หากผู้สนับสนุน	๗	๑.๔๐
	- ไม่ตอบ	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ผลการวิจัยในตารางนี้ ทำให้ทราบว่าปลัดอำเภอส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๗๒.๒๐ มีความแน่ใจว่าจะได้รับการเลื่อนขั้นตำแหน่งสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในการทำงาน สังกัดกรมการปกครอง โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่และประพฤติดีประพฤติชอบ

ส่วนกลุ่มที่ยังไม่มีความแน่ใจได้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ กัน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ประมาณ ร้อยละ ๒๗.๘๑ ซึ่งเป็นจำนวนน้อย เรียงความคิดเห็นเป็นเปอร์เซ็นต์จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ยังมีการเดินพรรคเล่นพวกช่วยเหลือกันในกรมการปกครอง มีความรู้น้อย กรมการปกครองมักจะสนับสนุนคนที่มีปริญญา ไม่มีความแน่ใจว่าผู้บังคับบัญชาจะยุติธรรม คนที่ใกล้ชิดกับผู้ใหญ่ประจบประแจงเก่ง มักจะได้รับการพิจารณา ก่อน การเลื่อนตำแหน่งต้องสอบ ตำแหน่งมีน้อย คนสอบมาก การสอบผู้คนหนุ่มมีความรู้มากไม่ได้ และพวกที่มีความคิดเห็นว่าขึ้นอยู่กับโชคชะตา ที่ไม่ตอบมี ๓ คน

สรุปตามตารางที่ ๓๔ ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความแน่ใจว่าจะได้รับการเลื่อนชั้นตำแหน่งสูงขึ้นเรื่อย ๆ เป็นการแสดงออกให้เห็นถึงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ดี เพราะสิ่งดังกล่าวเป็นปัจจัยจูงใจให้คนมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๓๕

ความรู้สึกเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งและเงินเดือน

คำถาม : ท่านมีความรู้สึกที่ทำงานสังกัดกรมการปกครองนี้ ท่านมีโอกาสที่จะเลื่อนตำแหน่งและเงินเดือนสูงขึ้นหรือไม่

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๖๑	๓๒.๒๐
๒	เห็นด้วย	๒๕๑	๕๐.๒๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๕	๑๓.๐๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๐	๔.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓๕ แสดงว่าผู้ตอบส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่า ในการรับราชการสังกัดกรมการปกครองนี้ มีโอกาสที่จะเลื่อนตำแหน่งและเงินเดือนสูงขึ้นหรือไม่ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๔๐ ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมีอยู่น้อยมากเพียงร้อยละ ๔.๖๐ เท่านั้น นอกนั้นไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๑๓.๐๐ ซึ่งความรู้สึกอันนี้มีส่วนสัมพันธ์ในการที่จะบำรุงขวัญและส่งเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วย

๒) ความรู้สึกต่อการถูกร้องเรียนกล่าวโทษ

การปฏิบัติงานของข้าราชการฝ่ายปกครอง ทั้งที่ได้กล่าวมาแล้วในบทก่อน ๆ ว่า มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงเป็นข้อที่น่าสังเกตว่า ข้าราชการฝ่ายปกครองส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในส่วนภูมิภาคนั้น

ได้ปฏิบัติงานที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ และผลประโยชน์ของประชาชนมากที่สุด จึงมักจะมีเรื่องต้องถูกกล่าวหา หรือร้องเรียนอยู่เสมอ แม้จะปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพียงใดก็ตาม บางครั้งก็อาจไปขัดกับผลประโยชน์ หรือทำลายประโยชน์ของคนอื่นเข้าโดยไม่ตั้งใจ หรือไม่ก็ให้ประโยชน์กับเขาน้อยไป^๖ จะได้สอบถามเพื่อให้ทราบถึงความรู้สึกดังกล่าว

^๖ กิตติ ประทุมแก้ว, "การร้องเรียน : สาเหตุและทางแก้", เทศาภิบาล, ปีที่ ๒๘ เล่มที่ ๘ (สิงหาคม, ๒๕๑๗), หน้า ๗๗๐.

ตารางที่ ๓๖

การถูกร้องเรียนกล่าวโทษ

คำถาม : ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของท่าน ท่านเคยถูกรายงานร้องเรียน
กล่าวโทษท่านบ้างหรือไม่

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	ไม่เคย	๔๑๕	๘๓.๐๐
๒	เคยบ้าง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร		
	- รายงานไม่เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานของทาง ราชการ มองข้าราชการในแง่ไม่ดี	๒๓	๔.๖๐
	- เป็นเรื่องธรรมดาเพราะไปขัดผลประโยชน์ของ บุคคลอื่น จะให้ปฏิบัติงานถูกใจคนทุกคนยอมทำไม่ได้	๒๒	๔.๔๐
	- รู้สึกเฉย ๆ เพราะไม่ได้ทำผิดตามที่ถูกร้องเรียน	๑๕	๓.๐๐
	- รู้สึกท้อแท้เสียขวัญหมดกำลังใจในการปฏิบัติงาน	๕	๑.๐๐
	- ไม่โกรธเคืองเพราะอาจมีการผิดพลาดบ้าง จะปรับ ปรุงตนเองให้ดีขึ้น	๒	.๔๐
	- ถูกกลั่นแกล้งจากเพื่อนร่วมงานราชการที่เสียผลประโยชน์	๑๑	๒.๒๐
	- ไม่ตอบ	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓๖ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๓.๐๐ ไม่เคย
ถูกรายงานร้องเรียนกล่าวโทษเลย เป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีสมรรถภาพในการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการของปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนกลุ่มที่เคยถูกรายงานร้องเรียนกล่าวโทษมีอยู่

ร้อยละ ๑๓.๐๐ เท่านั้น ซึ่งกลุ่มที่ถูกร้องเรียนกล่าวโทษนี้ มีความคิดเห็นโดยเรียงจาก
 เเปอร์เซ็นต์มากไปหาน้อยได้ดังนี้ ราษฎรไม่เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานของทางราชการ
 มองข้าราชการในแง่ไม่ดี กลุ่มหนึ่งว่า เป็นเรื่องธรรมดาเพราะไปขัดผลประโยชน์ของ
 บุคคลอื่น จะให้ปฏิบัติงานถูกใจคนทุกคนยอมทำไม่ได้ กลุ่มหนึ่งว่า รู้สึกเฉย ๆ เพราะไม่ได้
 ทำผิดตามที่ถูกร้องเรียน ที่ถูกร้องเรียนเพราะถูกกลั่นแกล้งจากเพื่อนร่วมงาน ราษฎรที่
 เสียประโยชน์เกิดรู้สึกท้อแท้เสียขวัญ และหมกมุ่นใจในการปฏิบัติงาน มีอยู่สองคนไม่
 โกรธเคือง เพราะอาจมีการผิดพลาดบ้าง จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ส่วนที่ไม่ตอบมีอยู่
 สามคน สรุปส่วนใหญ่ปลัดอำเภอในภาคใต้ ไม่เคยถูกราษฎรร้องเรียนกล่าวโทษ

ตารางที่ ๓๓

ความคิดในการที่จะเปลี่ยนงาน

คำถาม : ท่านไม่คิดที่จะเปลี่ยนงานอย่างแน่นอน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๒๓	๓๒.๖๐
๒	เห็นควย	๑๒๖	๓๓.๒๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๓๑	๑๔.๐๐
๔	ไม่เห็นควย	๔๔	๑๖.๘๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๖	๓.๕๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ปลัดอำเภอในภาคใต้ส่วนมากไม่คิดที่จะเปลี่ยนงาน ซึ่งมีถึงร้อยละ ๖๕.๘๐
 ส่วนกลุ่มที่คิดจะเปลี่ยนมีอยู่ร้อยละ ๒๐.๒๐ ส่วนพวกที่ไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๑๔.๐๐
 สรุปแล้วผู้ตอบกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะเปลี่ยนงาน

ตารางที่ ๓๘

การขอลาออกขอโอนไปทำงานที่อื่น

คำถาม : ปลัดอำเภอในอำเภอที่ท่านอยู่ ปรากฏว่ามี การขอลาออก ขอโอนย้ายไปทำงานที่อื่นเสมอ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓๐	๖.๐๐
๒	เห็นด้วย	๑๑๔	๒๒.๘๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๘๕	๑๗.๐๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๐๕	๔๑.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๖๒	๑๒.๔๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ผู้ตอบที่มีความเห็น เห็นด้วย มีประมาณร้อยละ ๒๘.๖๐ ส่วนที่ไม่เห็นด้วย มีร้อยละ ๕๓.๔๐ พวกไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๑๗.๐๐ ตามตารางที่ ๓๘ นี้ จึงแสดงให้เห็นว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ส่วนใหญ่ไม่มีการขอลาออก ขอโอน ย้ายไปทำงานที่อื่น เป็นการชี้บ่งให้ทราบว่า ปลัดอำเภอส่วนมากรักงานของกรมการปกครอง

๓) ความคิดเห็นในเรื่องเงินเดือนรายได้เลี้ยงครอบครัว

เงินเดือนรายได้เป็นสิ่งสำคัญเกี่ยวพันกับความสงบสุข และความมั่นคงของครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง หากรายได้จากทางราชการเพียงพอที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อย่างมีความสุข ตามสมควรแก่สภาพและไม่เกิดความเดือดร้อน เกี่ยวกับ

รายได้ไม่พอจ่ายแล้วขวัญในการปฏิบัติงานจะดีเพราะไม่ต้องพะวงกับการชวนชววยหารรายได้จากค่านอื่น ซึ่งจะทำให้การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานลดน้อยลง

ตารางที่ ๓๕

เงินเดือนรายได้จากทางราชการ

คำถาม : ท่านมีเงินเดือนรายได้พอเลี้ยงครอบครัวอย่างมีความสุขตามสมควร

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๕๕	๕.๐๐
๒	เห็นควย	๒๔๐	๔๘.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๑	๘.๒๐
๔	ไม่เห็นควย	๑๓๔	๒๖.๘๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๕๐	๘.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเงินเดือนรายได้จากการรับราชการ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในการรับราชการได้รับเงินเดือนรายได้พอเลี้ยงครอบครัวอย่างมีความสุขตามสมควร ประมาณร้อยละ ๕๓.๐๐ ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นควยกับข้อความดังกล่าวรวมกันแล้วมีร้อยละ ๓๔.๘๐ จำนวนผู้ตอบกลุ่มหลังนี้ยอมจะประสงค์อื่นในการครองชีพพอสมควร ยอมจะต้องชวนชววยหารรายได้ทางอื่นมาจุนเจือครอบครัว ดังนั้นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ยอมจะต้องลดลงควย ส่วนกลุ่มที่ไม่ออกความคิดเห็นมีอยู่ร้อยละ ๘.๒๐ อาจจะไม่เดือดร้อน หรือเดือดร้อนในการครองชีพก็เป็นได้ แต่เป็นส่วนน้อย

สรุป

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านความก้าวหน้า และความมั่นคงในทางราชการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบอันสำคัญประการหนึ่ง ที่จะเป็นการแสดงให้เห็นให้ทราบได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดี หรือไม่ก็เพียงใด เมื่อนำเอาความรู้สึกความคิดเห็นที่ได้จากการสอบถามต่าง ๆ มาให้คะแนนตามหลักของ Likert Scale โดยให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ ตามลำดับ ในแต่ละคำถาม เพื่อหาค่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิต (\bar{x} = arithmetic mean) โดยการคำนวณจาก

$$\begin{aligned} \bar{x} &= \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนปลัดอำเภอ } \times \text{ จำนวนคำถามในกลุ่ม}} \\ &= \frac{๓,๑๘๘}{๕๐๐ \times ๔} \\ &= ๓.๕๕ \end{aligned}$$

คำนวณแล้วปรากฏว่า ได้ค่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิต ๓.๕๕ คะแนน ในช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ อันเป็นคะแนนที่ชี้บอกให้ทราบว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ซึ่งตอบแบบสอบถามนี้ มีความพอใจเกี่ยวกับด้านความก้าวหน้า และความมั่นคงในทางราชการของกรมการปกครอง อยู่ในระดับสูง ซึ่งเท่ากับเป็นการชี้บอกให้ทราบว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงด้วย

๕. ผลการวิจัยเกี่ยวกับด้านความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานในหน่วยงาน

๑) ความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงานสังกัดกรมการปกครอง

ข้าราชการที่รับราชการสังกัดกรมการปกครอง ตำแหน่งปลัดอำเภอ มักจะถูกเรียกกันโดยทั่วไปว่า เป็นข้าราชการฝ่ายปกครอง หรือที่ชอบเรียกกันว่านักปกครองนั้น เป็นถ้อยคำที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทและภาระหน้าที่ ที่ผู้มีอาชีพนี้เป็นหลัก จะต้องปฏิบัติ และวิธีการที่นักปกครองจะต้องปฏิบัติก็คือ จะต้องเป็นผู้ปกป้องคุ้มครองราษฎรผู้อยู่ในท้องที่ ให้ความเดือดร้อน ทั้งที่เกิดจากการกระทำอันไม่เป็นธรรมของคนด้วยกันและจากภัย พิบัติต่าง ๆ นั้นด้วย ^๓ เหล่านี้เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบความรู้สึกในแง่ต่าง ๆ จะสอบถาม สิ่งดังต่อไปนี้

^๓ ชวัช ธานีมิตร, คู่มือสอบสำหรับข้าราชการฝ่ายปกครองทุกระดับ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทางหุ่นสวนจังกัด อักษรบัณฑิต, ๒๕๑๕), หน้า ๖๖๖.

ตารางที่ ๕๐

ความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานกรมการปกครอง

คำถาม : ท่านมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ทำงานในสังกัดกรมการปกครอง

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๑๕	๔๓.๑๐
๒	เห็นด้วย	๒๕๘	๕๑.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๒๓	๔.๖๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๕	๑.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการสอบถามถึงความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานสังกัดกรมการปกครองปรากฏว่า ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๕๓.๑๐ มีความเห็นว่า มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานนี้ ส่วนที่ไม่มีความภาคภูมิใจในการทำงานนี้มีน้อยมาก เพียงร้อยละ ๒.๐๐ เท่านั้น กลุ่มไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๔.๖๐ อาจกล่าวได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความภาคภูมิใจมากในการที่ได้ทำงานสังกัดกรมการปกครอง

ตารางที่ ๕๑

ความอบอุ่นใจในค่านการได้รับความยุติธรรม

คำถาม : การที่ท่านได้เข้ารับราชการสังกัดกรมการปกครอง ท่านมีความรู้สึกอบอุ่นใจว่าจะได้รับความยุติธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น การแต่งตั้งโยกย้าย การถูกสอบสวน การพิจารณาโทษความมั่นคงปลอดภัย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	มีความอบอุ่นใจมาก	๒๓๗	๔๗.๔๐
๒	ไม่ค่อยจะมีความอบอุ่นใจเท่าใดนัก	๒๑๓	๔๒.๖๐
๓	ความรู้สึกอย่างอื่นคือ		
	- ไม่ได้รับความยุติธรรม	๑๒	๒.๔๐
	- มีความรู้สึกเฉย ๆ ว่าเหมือนกันทุกกระทรวงฯ	๖	๑.๒๐
	- การเลื่อนชั้นแต่งตั้งโยกย้ายมีการ เล่นพรรคเล่นพวก	๑๕	๓.๐๐
	- มีความอบอุ่นใจพอสมควร	๑๘	๓.๖๐
	- ยังไม่ทราบ	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความรู้สึกอบอุ่นใจว่า จะได้รับความยุติธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น การแต่งตั้งโยกย้าย การถูกสอบสวน การพิจารณาโทษความมั่นคงปลอดภัย ประมาณร้อยละ ๕๐.๒๐ ส่วนที่ไม่ค่อยจะมีความอบอุ่นใจเท่าใดนัก มีร้อยละ ๔๒.๖๐ นอกนั้นมีความรู้สึกอย่างอื่น เช่น ไม่ได้รับความยุติธรรม มีความรู้สึกเฉย ๆ ว่าเหมือนกันทุกกระทรวงฯ และมีการเล่นพรรคเล่นพวกด้วยรวมเป็นเปอร์เซ็นต์ร้อยละ ๖.๖๐ ที่ตอบว่ายังไม่ทราบ มีร้อยละ .๖๐

อาจกล่าวได้ว่า ในการ สอบถามความรู้สึกของปลัดอำเภอในภาคใต้ เกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวแล้ว มีความรู้สึกอบอุ่นใจปานกลาง

๒) ความรู้สึกเกี่ยวกับฐานะตนในสังคมข้าราชการ

มนุษย์โดยทั่วไปต้องการได้รับการยอมรับในสังคม หรือการเข้า
พวกเข้าหมู่ (Belonging) ความต้องการของมนุษย์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ
ต้องการที่จะให้สังคมยอมรับตนเข้าเป็นสมาชิกร่วมอยู่ด้วย หรือต้องการเข้าพวกเข้า
หมู่ และมีส่วนร่วมในกิจการต่าง ๆ (Sense of Participation) เมื่อคนเรา
มีความรู้สึกว่าสังคมหรือหมู่คณะยอมรับ ก็จะเกิดความภาคภูมิใจ การที่ได้ทำงาน
ที่ที่ตนมีความรู้ รู้สึกว่ามีเกียรติมีชื่อเสียง มีคนนับหน้าถือตา เพื่อนข้าราชการด้วยกัน
ไม่อิจฉาริษยา หรือเกลียดชัง ตลอดจนผู้บังคับบัญชาที่ชื่นชมยินดี จะเป็นการเพิ่มกำลังใจ
ในการปฏิบัติงานได้อย่างดียิ่ง.

๔ พจน์ เพชรบุรีนน, "มนุษย์สัมพันธ์", การสัมมนาพนักงานเทศบาล
ระดับหัวหน้ากอง เทศบาลนครกรุงเทพ พ.ศ. ๒๕๑๒ ระหว่างวันที่ ๗ กรกฎาคม -
๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๒, เอกสารประกอบการสัมมนา, หน้า ๔๘ (พิมพ์โรเนียว)

ตารางที่ ๘๒

การมีเกียรติยศ ชื่อเสียงก้าวหน้าในงานที่ทำ

คำถาม : งานที่ท่านทำอยู่จะช่วยให้มีเกียรติยศ ชื่อเสียงก้าวหน้าทั้ง

ส่วนตัวและราชการ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๓๕	๒๗.๐๐
๒	เห็นควย	๒๗๕	๕๕.๘๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๖	๑๓.๒๐
๔	ไม่เห็นควย	๑๔	๓.๘๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑	.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความรู้สึก ว่า งานที่ปฏิบัติอยู่ทุกวันนี้ช่วยให้มีเกียรติยศ
 ชื่อเสียงก้าวหน้าทั้งส่วนตัวและราชการ ประมาณร้อยละ ๘๒.๘๐ ส่วนที่ไม่เห็นควย
 มีเพียงร้อยละ ๘.๐๐ เท่านั้น ไม่ออกความเห็น ๑๓.๒๐ สรุปได้ว่า งานที่ทำช่วยให้มี
 เกียรติยศชื่อเสียง ตลอดทั้งความก้าวหน้าควย ซึ่งเป็นการแสดงถึงการเพิ่มพูนกำลังใจ
 ในการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง

ตารางที่ ๕๓

ความรู้สึกเกี่ยวกับเพื่อนข้าราชการ

คำถาม : ท่านมีความรู้สึกที่ว่าข้าราชการทุกแผนกของอำเภอนี้ ไม่มีผู้ใคร่จ

ทานเลย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐๑	๒๐.๒๐
๒	เห็นด้วย	๒๕๓	๕๐.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๑๐๒	๒๐.๔๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๔๐	๘.๐๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕	๑.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกที่ว่าข้าราชการทุกแผนกในอำเภอที่ผู้ตอบรับราชการอยู่ ไม่มีผู้ใคร่จผู้ตอบเลยมีประมาณร้อยละ ๓๐.๘๐ ส่วนที่มีความรู้สึกว่าใคร่จผู้ตอบมีร้อยละ ๘.๘๐ ที่ไม่ออกความเห็นมีอยู่ร้อยละ ๒๐.๔๐ สรุปได้ว่า ส่วนมากเพื่อนข้าราชการไม่ใคร่จผู้ตอบ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นทราบว่า ผู้ตอบกับเพื่อนข้าราชการมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี อันจะเป็นผลเกี่ยวโยงไปถึงการรวมกันปฏิบัติงานด้วยดีด้วย

ตารางที่ ๔๔

ความคิดเห็นของผู้งค์บังคับบัญชาเพื่อนข้าราชการ

คำถาม : นายอำเภอ ข้าราชการทุกคนมีความพอใจในการทำงาน บุคคลิกภาพ ความรู้ความสามารถของท่าน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๖๕	๑๓.๐๐
๒	เห็นด้วย	๒๓๐	๔๖.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๑๗๕	๓๕.๐๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๖	๕.๒๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔	.๘๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการสอบถามปลัดอำเภอในภาคใต้ได้ความว่า นายอำเภอและข้าราชการทุกคนมีความพอใจในการทำงาน บุคคลิกภาพ ความรู้ความสามารถของผู้ตอบประมาณร้อยละ ๕๕.๐๐ ที่เห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่มีความพอใจมีอยู่ร้อยละ ๖.๐๐ ส่วนพวกที่ไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๓๕.๐๐ ในกรณีนี้จะเห็นได้ว่ามีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นมากพอสมควร ซึ่งอาจจะมี ความลังเลใจหรือทัศนใจไม่ได้ แต่สรุปแล้วนายอำเภอและข้าราชการมีความพอใจในการทำงาน บุคคลิกภาพ ความรู้ความสามารถของผู้ตอบปานกลาง

๓) การมีศรัทธาต่อวัตถุประสงค์นโยบายของกรมการปกครอง

การที่ผู้ปฏิบัติงานมีความศรัทธาต่อวัตถุประสงค์ นโยบายของหน่วยงาน ที่ตนทำงานอยู่ ย่อมเป็นเครื่องชี้ถึงความผูกพันของผู้ปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่ตนสังกัด ความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์หลักและนโยบายดำเนินงานขององค์การของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รวมงาน ตลอดจนการจัดองค์การและระบบงานที่มีประสิทธิภาพขององค์การ สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าทุกคนหรือสมาชิกส่วนใหญ่ขององค์การมีความเข้าใจซาบซึ้งถึงระบบและวิธีดำเนินงานขององค์การแล้ว เขาเหล่านั้นย่อมจะอุทิศเวลา ให้แก่งาน มีกำลังใจและกำลังขวัญในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ๕

๕ สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๖), หน้า ๔๕๔ - ๔๕๕.

ตารางที่ ๔๕

ความศรัทธาในงานวัตถุประสงค์นโยบายของหน่วยงาน

คำถาม : กรมการปกครอง เป็นกรมใหญ่ หน้าที่ความรับผิดชอบกว้างขวาง จึงอยากทราบว่าท่านมีความเข้าใจและศรัทธาในหน้าที่ความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์นโยบายของกรมนี้เพียงใด

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	มีความเข้าใจและศรัทธามาก	๒๓๕	๔๕.๐๐
๒	มีความเข้าใจและศรัทธาพอสมควร	๒๖๖	๕๓.๒๐
๓	ไม่ค่อยมีความเข้าใจและศรัทธา เพราะ		
	- นโยบายไม่แน่นอน การปฏิบัติราชการมีการ เล่นพรรคเล่นพวก	๑๐	๒.๐๐
	- เงินเดือนน้อยแต่ต้องรับผิดชอบงานมาก	๔	.๘๐
	- ทางปฏิบัติช่วยเหลือราษฎรไม่ได้เต็มที่	๑	.๒๐
	- กรมการปกครองสนใจคนมีปริญญามากกว่าคนมี ผลงานมีประสบการณ์ในการทำงาน	๑	.๒๐
	- ไม่ตอบ	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔๕ แสดงให้เห็นว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความเข้าใจและศรัทธาในหน้าที่ความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์นโยบายของกรมการปกครองถึงร้อยละ ๕๖.๒๐ ซึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงมาก ส่วนพวกที่ไม่ค่อยมีความเข้าใจและศรัทธา มีอยู่ประมาณร้อยละ ๓.๒๐ เท่านั้น โดยแสดงความคิดเห็นว่า นโยบายไม่แน่นอน การปฏิบัติราชการมีการเล่นพรรคเล่นพวก

เงินเดือนน้อยแต่ต้องรับผิดชอบงานมาก ทางปฏิบัติช่วยเหลือราษฎรไม่ได้เต็มที่
 กรมการปกครองสนใจคนมีปัญหามากกว่า คนมีผลงานมีประสบการณ์ในการทำงานที่
 ไม่ค่อยมีจำนวน ๓ คน ตามตารางนี้สรุปได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้มีความเข้าใจและ
 ศรัทธาในหน้าที่ความรับผิดชอบวัตถุประสงค์ประสงค์นโยบายของกรมการปกครองอย่างดี

๔) ความรู้สึกในค่านการเป็นบุคคลสำคัญขององค์การ

ความต้องการขั้นพื้นฐานในทางสังคมของมนุษย์ที่นับว่ามีความสำคัญ
 ประการหนึ่งก็คือ ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จและการที่จะได้รับการยกย่อง
 นับถือจากผู้อื่น หรือต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่า ตนเองมีความสำคัญ^{๑๐} การยอมรับนับถือ
 เป็นความสามารถของแต่ละคน ทุกคนมักจะถือว่าตนคืออยู่เสมอ ไม่ค่อยยอมรับว่าคนอื่น
 เห็นอกว่าตน การยกย่องชมเชยว่าเป็นบุคคลสำคัญของหน่วยงาน การทำงานที่ดีเกิน
 โดยทั่วไปทุกคนต้องการ

^{๑๐} พจน์ เพชรบุรีดิโน . เรืองไกร, หน้า ๔๘.

ตารางที่ ๘๖

การเป็นบุคคลสำคัญของหน่วยงาน

คำถาม : ข้าราชการของอำเภอนี้มีความเห็นว่า ท่านเป็นบุคคลที่สำคัญคนหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ของอำเภอประสบความสำเร็จด้วยดี

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๖๕	๑๓.๐๐
๒	เห็นควย	๒๒๘	๔๕.๘๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๑๓๓	๓๕.๔๐
๔	ไม่เห็นควย	๒๖	๕.๒๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางนี้แสดงว่า ข้าราชการของอำเภอเดียวกัน ผู้ตอบมีความเห็นว่าผู้ตอบเป็นบุคคลสำคัญที่อาจทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของอำเภอประสบความสำเร็จด้วยดี มีประมาณร้อยละ ๕๘.๘๐ ส่วนที่ไม่เห็นควยมีเพียงร้อยละ ๕.๘๐ ไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๓๕.๔๐ สรุปแล้วข้าราชการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งของอำเภอ เกี่ยวกับดำเนินการต่าง ๆ ของอำเภอ

ตารางที่ ๔๗

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

คำถาม : ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของอำเภอ ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอ
ความคิดเห็นโดยเต็มที่

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๘๓	๑๖.๖๐
๒	เห็นด้วย	๓๐๕	๖๑.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๕	๑๓.๐๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๔๔	๘.๘๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔๗ แสดงว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ ซึ่งตอบแบบสอบถามนี้ มีส่วน
ร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติงานโดยเต็มที่ ประมาณร้อยละ ๑๖.๖๐
ส่วนที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ ๘.๘๐ ไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๑๓.๐๐ จากเปอร์เซ็นต์ที่ได้
แสดงว่า ผู้ตอบมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งการที่ผู้
ปฏิบัติงานเข้าไปมีส่วนร่วม หรือริเริ่มเสนอแนะในงานนั้น ย่อมเป็นสิ่งจูงใจ มีกำลังใจ
ในการที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ มากขึ้น

สรุป

จากความรู้สึกต่าง ๆ ของปลั๊กอำเภอในภาคใต้ เกี่ยวกับด้านความภาคภูมิใจ ที่ได้ทำงานในหน่วยงาน เมื่อนำเอาความรู้สึกที่ได้จากการสอบถามต่าง ๆ เหล่านี้ มาให้คะแนนตามหลักการของ Likert Scale โดยให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ ตามลำดับในแต่ละคำตอบ เพื่อหาค่าคะแนนมัธยิมเลขคณิต โดยการคำนวณจาก

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนปลั๊กอำเภอ } x \text{ จำนวนคำถามในกลุ่ม}} \\ &= \frac{๑๑,๖๘๕}{๕๐๐ \times ๖} \\ &= ๓.๘๕\end{aligned}$$

ได้หาค่าคะแนนมัธยิมเลขคณิต ๓.๘๕ คะแนนในช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ เป็นคะแนนที่ชี้บ่งให้ทราบว่า ปลั๊กอำเภอในภาคใต้มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานในสังกัดกรมการปกครอง อยู่ในระดับสูง เป็นการแสดงว่า มีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่สูงด้วย

๖. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความรูสึกที่มีต่อสภาพการ เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม
ต่าง ๆ

เพื่อที่จะได้ทราบถึงความรูสึกของปลัดอำเภอในจังหวัดภาคใต้ในด้านที่
กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาได้สอบถามความรูสึกด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) การปฏิบัติงานที่เสี่ยงชีวิตอันตราย

โดยทั่วไป ลักษณะงานที่ปลัดอำเภอต้องปฏิบัติรับผิดชอบนั้น มีอยู่
มากมายหลายด้าน และตามเหตุการณ์สภาพท้องที่ ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ "การ
บำบัดทุกข์บำรุงสุข" การปฏิบัติงานที่เสี่ยงชีวิตอันตรายในที่นี้ หมายถึงสภาพแวดล้อม
เหตุการณ์ที่ผู้ตอบจะต้องเข้าไปปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้วย เช่น ท้องที่มีผู้ก่อการร้ายคอม
มิวนิสต์ มีโจรผู้ร้ายชุกชุม ซึ่งต้องทำการปราบปรามให้หมดสิ้นไป เป็นต้น จากการศึกษาที่ได้
ทำการศึกษาวิจัย ทำให้ทราบผลดังนี้คือ

ตารางที่ ๔๘

ความรู้สึกเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเสี่ยงอันตราย

คำถาม : งานที่ท่านได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติอยู่ทุกวันนี้ท่านเห็นว่า เป็นงานที่มีประโยชน์กับราษฎร แต่อันตรายเสี่ยงชีวิตอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย จึงมีความต้องการที่จะ (ให้ระบุข้อเสีย)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	อยากขอย้ายจากภาคใต้ไปอยู่ที่อื่น	๔๘	๙.๖๐
๒	อยากย้ายเข้ามาอยู่ส่วนกลางกรมการปกครอง เพื่อศึกษางานใหม่ ๆ	๔๒	๘.๔๐
๓	ต้องการอยู่ที่เดิม	๒๓๘	๔๗.๖๐
๔	ความต้องการอย่างอื่น ๆ คือ		
	- ต้องการย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม	๔๒	๘.๔๐
	- ต้องการย้ายไปอยู่กับครอบครัวเพราะภรรยาย้ายติดตามไม่ได้	๘	๑.๖๐
	- ต้องการ เปลี่ยนอำเภอในจังหวัดหรือภาคเดียวกัน	๑๓	๒.๖๐
	- ต้องการย้ายออกจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะมีอุปสรรคด้านภาษาชนบทรวมนิยมประเพณี	๑๑	๒.๒๐
	- ต้องการย้ายเข้ากรม หรือส่วนกลางเพื่อศึกษาต่อ	๑๐	๒.๐๐
	- ต้องการย้ายไปจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้	๓๒	๖.๔๐
	- แล้วยแต่ผู้บังคับบัญชาจะเห็นเหมาะสม	๕	๑.๐๐
	- อยากให้กรมฯ สอบถามความต้องการ	๔	๐.๘๐
	- ไม่ตอบ	๓	๐.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางนี้ทำให้ทราบได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนใหญ่ต้องการอยู่ที่เดิม

แม้การปฏิบัติงานจะเสี่ยงอันตรายหรือเกิดความผิดไ้ได้ง่ายก็ตาม โดยต้องการอยู่ที่เดิม มีร้อยละ ๕๕.๖๐ อยากขอย้ายไปอยู่ที่อื่นมีร้อยละ ๔๔.๔๐ อยากขอย้ายเข้ามาอยู่ส่วนกลาง กรมการปกครอง เพื่อศึกษางานใหม่ ๆ กับต้องการย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม มีจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ ๔๔.๔๐ นอกนั้นไม่มีความคิดเห็นอย่างอื่น ๆ รวมไ้ร้อยละ ๑๔.๐๐ อาจกล่าวไ้ว่า คำตอบส่วนใหญ่ ผู้ตอบต้องการอยู่ที่เดิม

ตารางที่ ๕๕

การปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงชีวิต

คำถาม : ท่านต้องปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อม ซึ่งรู้สึกว่าเป็นการเสี่ยงชีวิตบ้าง เหมือนกัน แต่กลัว

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นควายอย่างยิง	๕๑	๑๐.๒๐
๒	เห็นควาย	๓๐๑	๖๐.๒๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๓	๑๐.๖๐
๔	ไม่เห็นควาย	๕๒	๑๐.๔๐
๕	ไม่เห็นควายอย่างยิง	๓	.๖๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางนี้แสดงให้ทราบไ้ว่า ผู้ตอบจะต้องปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อม ซึ่งรู้สึกว่าเป็นการเสี่ยงชีวิตบ้าง แต่ส่วนใหญ่ก็มีความพอใจ โดยมีถึงร้อยละ ๖๐.๒๐ ที่ไม่พอใจมีร้อยละ ๑๐.๖๐ ไม่ออกความเห็น ๑๐.๖๐

ตารางที่ ๕๖

อุปสรรคในการทำงานเกี่ยวกับโจรผู้ร้ายกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ

คำถาม : กลุ่มโจรผู้ร้ายต่าง ๆ กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์เป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของท่าน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๖๓	๑๒.๖๐
๒	เห็นด้วย	๒๒๖	๔๕.๒๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๑	๑๐.๒๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๑๓๑	๒๖.๒๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๙	๕.๘๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการสอบถามความคิดเห็นท่านอุปสรรคในการทำงาน เกี่ยวกับโจรผู้ร้ายกลุ่มอิทธิพล และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ปรากฏว่า เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานมีถึงร้อยละ ๕๓.๘๐ ที่ตอบว่าไม่เป็นอุปสรรคมีร้อยละ ๓๖.๒๐ พวกไม่ออกความเห็นมีอยู่ร้อยละ ๑๐.๒๐ สรุปได้ว่าโจรผู้ร้ายกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์เป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของปลัดอำเภอในภาคใต้

๒) การช่วยเหลือด้านสวัสดิการ วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำงาน

สวัสดิการของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งขององค์การต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจเอกชน ทางที่ที่จะต้องมีการเตรียมไว้ให้พร้อมเป็นการบำรุงขวัญและสะดวกในการจะนำออกใช้ปฏิบัติการ และเป็นการตัดความกังวลของผูปฏิบัติงานให้มุ่งหน้าทำงาน โดยปราศจากความกังวลใจ มีความคล่องตัวตามสมควรเกี่ยวกับด้านนี้ ได้สอบถามความรู้สึกในสิ่งต่อไปนี้คือ

ตารางที่ ๕๑

การจัดบริการด้านสวัสดิการต่าง ๆ

คำถาม : กรมการปกครอง จังหวัด อ่างทอง ได้จัดบริการด้านสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่ท่านได้เพียงพอเหมาะสมกับความต้องการ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๗	๓.๔๐
๒	เห็นด้วย	๑๑๕	๒๓.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๗๖	๑๕.๒๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๒๘	๔๕.๖๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๖๔	๑๒.๘๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕๑ แสดงให้เห็นว่า กรมการปกครอง จังหวัด อ่างทอง ได้จัดบริการด้านสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับผูตอบไม่เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการ ซึ่งมี

ถึงร้อยละ ๕๕.๕๐ ส่วนพวกที่มีความเห็นว่าเพียงพอเหมาะสมมีอยู่เพียงร้อยละ ๒๖.๕๐ พวกที่ไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๑๕.๒๐ สรุปได้ว่า ในด้านการจัดบริการด้านสวัสดิการ ยังไม่คึกเท่าที่ควร

ตารางที่ ๕๒

จำนวนวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นในการทำงาน

คำถาม : วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นประกอบการทำงานของท่านมีอย่างพอเพียงตามความต้องการ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๒	๒.๕๐
๒	เห็นควย	๗๖	๑๕.๒๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๓๓	๖.๖๐
๔	ไม่เห็นควย	๒๕๕	๕๑.๐๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๘๐	๑๖.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ผู้ตอบมีความเห็นว่า วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นประกอบการทำงานมีไม่เพียงพอกับความต้องการ มีผู้ตอบถึงร้อยละ ๗๕.๕๐ ที่เห็นว่ามีเพียงพอกับความต้องการ ร้อยละ ๑๗.๖๐ ส่วนพวกที่ไม่ออกความเห็นมีอยู่เพียง ๖.๖๐ เป็นการแสดงให้เห็นได้ว่า ปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าในการทำงานยังขาดวัสดุอุปกรณ์อยู่ ถึงแม้จะมีแต่ก็ยังไม่พอเพียงกับความต้องการ

๓) ความรู้สึกต่อสภาพการสิ่งแวดล้อมชนบทธรรมเนียมประเพณีภาษา ศาสนา และเรื่องอื่น ๆ

สภาพแวดล้อมย่อมจะมีผลต่อท่าทีในการทำงานบ้าง ไม่มากก็น้อย อาทิเช่น อดทนอดกลั้น แสงสว่าง การพักผ่อน ชั่วโมงทำงาน การจัดสถานที่ทำงาน ซึ่งหัวหน้างานควรจัดให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกันอยู่ใกล้กันมากที่สุด เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้ไม่ต้องเสียเวลาเดินไปมาหากัน ในการปรึกษาหารือติดต่อในหน่วยงานของตน ซึ่งถ้าแยกกันก็เป็นการสิ้นเปลืองเวลาและแรงงานโดยไม่จำเป็น^{๑๑} ถ้ามั่นใจว่าคนทำงานมีขวัญดีแล้ว ไม่น่าพาดต่อการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ก็จะเป็นการไม่รบกวนอยู่สักหน่อย ฉะนั้น การที่จะได้สำรวจดูถึงสภาพแวดล้อมในการทำงานต่าง ๆ เช่น เครื่องมือป้องกันความปลอดภัย การอนามัย การจัดหาเครื่องทุ่นแรงมาช่วยการปฏิบัติงาน ก็จะช่วยให้ขวัญผู้ปฏิบัติงานดีขึ้น^{๑๒} นอกจากนี้การที่ได้ไปปฏิบัติงานในท้องถิ่นที่ประชาชนมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง เช่น การมีศาสนาชนบทธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมผิดแผกไปจากประชาชนส่วนใหญ่ หากผู้ที่เข้าไปปฏิบัติงานเป็นคนจากท้องถิ่นอื่น ไม่เข้าใจถึงความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างเพียงพอ ย่อมทำความหนักใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานบ้าง ไม่มากก็น้อย และมีก็จะเกิดความขัดแย้งกันขึ้น ความขัดแย้งนี้ เกิดจากความแตกต่างของเอกลักษณ์เกือบทุกด้านของชนสองกลุ่มนี้ โดยเฉพาะเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรมและภาษา เอกลักษณ์ทั้งสามประการนี้

^{๑๑} สุโท เจริญสุข, ปณิธานจิตวิทยา ๓๖ เรื่อง (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๑๖), หน้า ๓๔๗.

^{๑๒} สมพงศ์ เกษมสิน, การบริหาร (พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๑), หน้า ๓๘๕ - ๓๘๖.

ทำให้เกิดภาวะทางจิตวิทยาของกลุ่มคือ การแบ่งพวกในแง่ของพวกเขาและพวกเรา^{๑๓} ซึ่งมักจะเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานที่จะส่งเสริม หรือลดกำลังใจในการทำงานใ้ค้บ้าง ตามสมควรแล้วแต่กรณี เพื่อให้ทราบถึงสิ่งเหล่านี้ ผู้วิจัยได้สอบถามในแง่ต่าง ๆ ผลออกมาดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๕๓

ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของอำเภอ

คำถาม : ท่านมีความรู้สึกพึงพอใจที่ได้มาปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของอำเภอนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นค้ายอย่างยิ่ง	๖๖	๑๓.๒๐
๒	เห็นค้าย	๒๓๐	๔๖.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๗๒	๑๔.๔๐
๔	ไม่เห็นค้าย	๗๘	๑๕.๖๐
๕	ไม่เห็นค้ายอย่างยิ่ง	๑๔	๒.๘๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕๓ แสดงให้เห็นว่าปลัดอำเภอในภาคใต้ ส่วนใหญ่มีความ

^{๑๓} อารง สุทธศาสตร์, ปัญหาความขัดแย้งในสี่จังหวัดภาคใต้ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์, ๒๕๑๘), หน้า ๒๑๓ - ๒๑๔.

พึงพอใจที่ได้มาปฏิบัติงานสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของอำเภอ มีถึงร้อยละ ๒๗.๒๐ ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ ๑๘.๕๐ ส่วนพวกที่ไม่ออกความเห็นมีอยู่ร้อยละ ๑๔.๕๐ นับว่าเป็นผลดีแก่การปฏิบัติงานอย่างยิ่ง เพราะปลัดอำเภอส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของอำเภอ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๕๔

สิ่งที่ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

คำถาม : ท่านคิดว่าสิ่งต่อไปนี้ อะไร เป็นสิ่งที่ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	การขาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน	๑๕๘	๓๑.๖๐
๒	โจรผู้ร้ายผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์	๘๔	๑๘.๘๐
๓	กลุ่มอิทธิพลกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ	๑๐๔	๒๐.๘๐
๔	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๑๘	๓.๖๐
๕	การขัดแย้งกับผู้มีบังคับบัญชา	๔๕	๙.๐๐
๖	ไม่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน	๖๖	๑๓.๒๐
๗	อื่น ๆ ระบุ	๑๑	๒.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

จากการสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานมากที่สุดเรียงไปหาน้อย ปรากฏว่าเมื่อได้พิจารณาตัวเลขที่ได้แล้ว การขาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน เป็นปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง นับได้ว่าการขาดวัสดุอุปกรณ์

เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน เป็นปัญหาสำคัญของผู้ตอบที่จะต้องได้รับการแก้ไขต่อไป
 ปัญหารองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ และโจรผู้ร้าย ผู้ก่
 การร้ายคอมมิวนิสต์ จากคำตอบของปลัดอำเภอในภาคใต้นี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัญหาอุปสรรค
 มีความสัมพันธ์กัน ปัญหาอุปสรรคที่หนึ่ง เริ่มจากการขาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ใน
 การทำงาน จึงเป็นผลทำให้เจ้าหน้าที่ทำการป้องกันปราบปรามโจรผู้ร้าย ผู้ก่อการร้าย
 คอมมิวนิสต์ ได้ไม่ดีเท่าที่ควร ไม่มีการทดลองตัวในการปฏิบัติการต่าง ๆ และในการดำเนิน
 งาน อาจจะถูกกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ ที่ให้ความคุ้มครองสนับสนุนโจรผู้ร้าย หรือผู้
 ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ คอยทำการชักขวางหรือใช้อิทธิพลบีบบังคับผู้ตอบคำถามนี้ ให้งด
 ปฏิบัติการ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดก็อาจเป็นไปได้

ส่วนความคิดเห็นอื่น ๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ประชาชน
 ไม่เข้าใจในวิธีการทำงานของทางราชการ มักจะไม่คอยให้ความร่วมมือ ปัญหาด้านการ
 ติดต่อบริการประสานงานสวัสดิการยังไม่ดีเท่าที่ควร

ตารางที่ ๕๕

ปัญหาความชอบธรรมนิยมประเพณี ภาษา ศาสนา

คำถาม : ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา ศาสนา เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔๕	๙.๐๐
๒	เห็นด้วย	๑๑๕	๒๓.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๒	๘.๔๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๑๘	๔๓.๖๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๘๐	๑๖.๐๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ผลสำรวจในภาคใต้มีความเห็นว่า ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา ศาสนา ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานมีร้อยละ ๕๕.๖๐ ที่เห็นว่าสิ่งดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานมีร้อยละ ๓๖.๐๐ ส่วนพวกที่ไม่ออกความเห็นมีร้อยละ ๘.๔๐ เป็นการ แสดงว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา ศาสนา ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๕๖

ความรู้สึกเกี่ยวกับท้องที่ที่ไปปฏิบัติงาน

คำถาม : ถ้าท่านได้รับการแต่งตั้งไปประจำอำเภอที่ทางไกลการคมนาคม เป็นท้องที่ที่โจรผู้ร้ายชุกชุม มีผู้ออกการร้ายคอมมิวนิสต์แทรกแซง และปะทะกับเจ้าหน้าที่อำเภอเสมอ ๆ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร (ให้ระบุข้อเดียว)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=๕๑๑)	ร้อยละ
๑	ทางราชการลงโทษท่าน	๕๑	๑๐.๐๐
๒	ท่านเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะไปแก้ไขเหตุการณ์ต่าง ๆ และรักษาสถานการณ์ของอำเภอนั้นให้มีความสงบได้	๘๑	๑๖.๐๐
๓	เป็นการโยกย้ายธรรมดาตามระบบราชการ	๑๘๓	๓๘.๖๐
๔	เพื่อให้ท่านได้มีประสบการณ์ในค่านับมากขึ้นและเป็นเจ้าพนักงานปกครองที่ดีต่อไป	๑๕๑	๒๙.๖๐
๕	ความรู้สึกอื่น ๆ	๓๖	๗.๒๐
	รวม	๕๑๑	๑๐๐.๐๐

จากตัวเลขที่ได้ ปลัดอำเภอส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าการที่ได้รับการแต่งตั้งไปอยู่อำเภอที่ทางไกลการคมนาคม มีโจรผู้ร้าย ผู้ออกการร้ายคอมมิวนิสต์แทรกแซง และปะทะกับเจ้าหน้าที่เสมอ เป็นการโยกย้ายธรรมดาตามระบบราชการ และเป็นการให้ผู้นับมีประสบการณ์ในค่านับมากขึ้น จะได้เป็นเจ้าพนักงานปกครองที่ดีต่อไป และเห็นว่าตัวเองเหมาะสมที่จะเป็นผู้แก้ไขเหตุการณ์ และรักษาสถานการณ์ของอำเภอนั้นได้ จากการสอบถามผลออกมาจึงไม่ได้เป็นการทำลายขวัญหรือกำลังใจในการปฏิบัติงานแต่อย่างใด

นอกจากนั้นในด้านความรู้สึกอื่น ๆ โดยทั่วไปผู้ตอบมีความรู้สึกในทำนองเดียวกันคือ ผู้ที่ถูกแต่งตั้งไปอยู่อำเภอคงกลัวว่าจะถูกดိမ်း หากไม่คืนนั้นก็มีการย้ายลับเปลี่ยน บางครั้งรู้สึกท้อใจ ทำงานไม่เต็มที่ ขวัญไม่จี การแต่งตั้งโยกย้ายมีการเล่นพรรค เล่นพวก ซากความเป็นธรรม เป็นการลงโทษกันทางอ้อม ในการแต่งตั้งควรเลือก บุคคลที่เป็นคนมีภูมิฐานะในท้องถิ่นนั้น เพื่อจะเป็นการเข้ากับทุกฝ่ายได้คือ ส่วนคนมีอายุ มากแล้ว ไม่เหมาะสมกับท้องที่คงกลัว

ตารางที่ ๕๗

สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานที่ทำงาน

คำถาม : สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานที่ทำงานของท่าน เช่น การจัดสถานที่ การถ่ายเทของอากาศ ความสงบ แสงสว่าง อุณหภูมิ ฯลฯ ทุกอย่างเป็นส่วนประกอบ ให้ทำงานได้อย่างสบาย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๘๕	๑๗.๐๐
๒	เห็นด้วย	๒๖๓	๕๒.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๒๙	๕.๘๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๘๗	๑๗.๔๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๖	๕.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ตามตารางที่ ๕๗ แสดงให้เห็นว่าปลัดอำเภอส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๙.๖๐ มีความเห็นว่าสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานที่ทำงาน เช่น การจัดสถานที่ การถ่ายเทของอากาศ

ความสงบ แสงสว่าง อุณหภูมิ ฯลฯ ทุกอย่างเป็นส่วนประกอบให้ทำงานได้อย่างสบาย ส่วนพวกที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ ๒๘.๖๐ ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๕.๘๐ สรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานที่ทำงานเป็นส่วนประกอบเสริมสร้างให้ทำงานได้อย่างสบาย

ตารางที่ ๕๘

ความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน

คำถาม : ท่านมักมีเหตุจำเป็นทำให้มาทำงานไม่ทันเวลา บางครั้งจำเป็นต้องกลับก่อนเวลาเลิกงานบ้าง

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N= ๕๐๐)	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๖	๓.๒๐
๒	เห็นด้วย	๑๘๐	๓๖.๐๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๘๒	๑๖.๔๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๒๑	๔๔.๒๐
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๘๑	๑๖.๒๐
	รวม	๕๐๐	๑๐๐.๐๐

ปลัดคำาเภอในภาคใต้ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวนี้ รวมได้ร้อยละ ๒๐.๘๐ ที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวรวมร้อยละ ๓๑.๒๐ ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๘.๘๐ อาจกล่าวได้ว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานโดยมาทำงานทันตามเวลา และไม่กลับก่อนเวลาดงานเลิก

สรุป

จากการสอบถามความรู้สึกที่มีต่อสภาพการ เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ แล้วนำเอาความรู้สึกเหล่านี้มาหาค่าคะแนน ตามหลัก Likert Scale โดยให้ค่าคะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ ในแต่ละคำตอบ แล้วนำมาหาค่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิตตามสูตร

$$\begin{aligned} \bar{x} &= \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนปลั๊กอำเภอ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}} \\ &= \frac{๑๒,๖๖๐}{๕๐๐ \times ๘} \\ &= ๓.๑๗ \end{aligned}$$

คำนวณแล้วได้ค่าคะแนนมัชฌิมเลขคณิต ๓.๑๗ คะแนน ในช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ เป็นคะแนนที่ชี้บอกว่า ปลั๊กอำเภอในภาคใต้กลุ่มนี้ มีความรู้สึกพึงพอใจต่อสภาพการณ์ เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อยู่ในระดัปลานกลาง